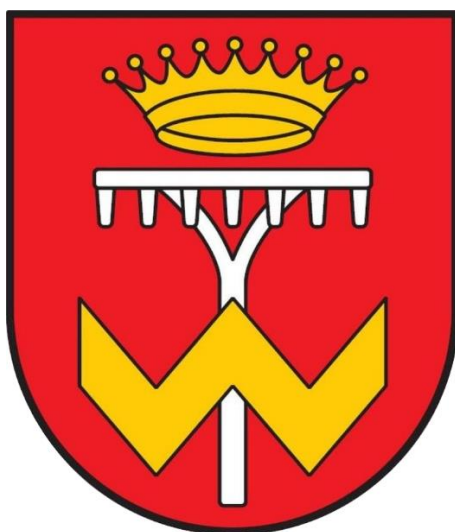


# Strategia Rozwoju Gminy Osięciny na lata 2023-2030



Osięciny 2022



**Zamawiający:**

Gmina Osiećiny  
ul. Wojska Polskiego 14  
88-220 Osiećiny

**Wykonawca:**

Westmor Consulting Urszula Wódkowska  
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek  
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo



Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:  
Joanna Kaszubska – Konsultant  
Mateusz Grzelak – Młodszy Analityk

## Spis treści

Wstęp.....	4
1. Wnioski z diagnozy.....	9
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań ..	21
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy .....	33
4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Osiećnicy .....	40
5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań .....	47
6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy Osiećnicy.....	49
7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych .....	51
8. Źródła finansowania Strategii Rozwoju .....	54
Spis tabel i rysunków .....	67

## Wstęp

Strategia rozwoju jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń, implikując przejście ze stanu istniejącego do pożądanego, wyrażonego w wizji rozwoju. Strategia rozwoju stanowi najważniejszy dokument przygotowywany przez samorząd gminny, który określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki.

Niniejszy dokument strategiczny stanowi również podstawę do opracowania i wdrażania projektów współfinansowanych m.in. ze środków zewnętrznych.

W ramach prac nad strategią rozwoju przeprowadzono diagnozę, której celem była analiza potencjału społeczno-gospodarczego Gminy Osiećnicy, uwzględniając przy tym przestrzenne uwarunkowania. Diagnoza jest punktem wyjścia do konstruowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i działań.<sup>1</sup>

W oparciu o wnioski z przeprowadzonej analizy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy w Strategii Rozwoju przedstawiono plan działań do 2030 roku. Określone zostały następujące elementy: misja i wizja rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz sposób realizacji i finansowania Strategii, ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie. Ponadto przedstawiono działania, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

### Uwarunkowania programowe

Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy stanowi dokument bazowy, który określa, jakie działania powinny być wdrażane, aby wspierać dalszy rozwój Gminy, przede wszystkim w sferze społecznej i gospodarczej, ale także wpływać na ożywienie sfery kulturalnej i turystycznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Przy jej formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, tj.:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.,
- Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022,
- Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+.

Poniżej dokonano opisu zgodności założeń strategicznych Gminy Osiećnicy z dokumentami wyższego rzędu.

---

<sup>1</sup> Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Osiećnicy stanowi odrębny raport. W niniejszej Strategii uwzględniono najważniejsze wnioski z diagnozy.

**Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**

Strategia została przyjęta uchwałą Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W dokumencie określono następujące cele szczegółowe:

- cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną,
- cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony,
- cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Cele zakładane do realizacji przez Gminę Osiećnicy wpisują się w cele i kierunki działań zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, głównie w cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

**Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030**

Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. i został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

## **Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030**

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Założenia strategiczne Gminy Osiećnicy zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

### **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku**

Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055).

Cel główny Strategii brzmi: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Zrealizowanie powyższego celu wymagać będzie osiągnięcia następujących kierunków interwencji:

- kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
- kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Założenia strategiczne Gminy Osiećnicy, obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

### **Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022**

Program przyjęty został uchwałą nr 82 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r.

Celem głównym Programu jest: Stworzenie warunków dla zapewnienia efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami.

Powyższy cel realizowany będzie przez trzy następujące cele szczegółowe:

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećiny na lata 2023-2030

1. Optymalizacja systemu ochrony dziedzictwa kulturowego.
2. Wsparcie działań w zakresie opieki nad zabytkami.
3. Budowanie świadomości społecznej wartości dziedzictwa kulturowego.

Jednym z celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Osiećiny są wysokiej jakości usługi społeczne i kultury oraz ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego, w ramach którego prowadzone będą działania realizujące wyżej wymienione cele szczegółowe. Zgodnie z powyższym oba dokumenty są ze sobą spójne.

### **Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+**

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+ przyjęta została uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 roku.

Celem nadrzędnym Strategii jest: „Jakość życia typowa dla wysoko rozwiniętych regionów europejskich”.

Cel ten zamierza się osiągnąć poprzez koncentrację działań w czterech obszarach tematycznych rozwoju, dla których określone zostały następujące cele główne i operacyjne:

#### — Obszar Społeczeństwo:

- Cel główny: 1. Skuteczna edukacja:
  - Podniesienie jakości kształcenia i wychowania,
  - Edukacja dla gospodarki opartej na wiedzy i nowoczesnych technologiach,
  - Kształtowanie środowiska edukacyjnego,
  - Rozwój szkolnictwa wyższego,
- Cel główny: 2. Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo:
  - Aktywność społeczna i rozwój społeczeństwa obywatelskiego,
  - Rozwój wrażliwy społecznie,
  - Zdrowie,
  - Kultura, sztuka i dziedzictwo narodowe,
  - Sport i aktywność fizyczna.

#### — Obszar Gospodarka:

- Cel główny: 3. Konkurencyjna gospodarka:
  - Odbudowa gospodarki po COVID-19,
  - Innowacyjna gospodarka–nauka, badania i wdrożenia,
  - Rozwój przedsiębiorczości,
  - Rozwój sektora rolno-spożywczego,

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

- Rozwój turystyki,
  - Internacjonalizacja gospodarki,
  - Nowoczesny rynek pracy,
- Obszar Przestrzeń:
- Cel główny: 4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko:
    - Infrastruktura rozwoju społecznego,
    - Środowisko przyrodnicze,
    - Przestrzeń kulturowa,
    - Przestrzeń dla gospodarki,
    - Infrastruktura transportu,
    - Infrastruktura techniczna,
    - Czysta energia i bezpieczeństwo energetyczne,
    - Potencjały endogeniczne.
- Obszar Spójność:
- Cel główny: 5. Spójne i bezpieczne województwo:
    - Transport publiczny,
    - Cyfryzacja,
    - Bezpieczeństwo,
    - Współpraca dla rozwoju regionu.

Wyżej wymienione cele na szczeblu wojewódzkim są spójne z celami rozwojowymi określonymi przez Strategię Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030. Realizacja ich założeń wpłynie na osiągnięcie zakładanych efektów na terenie gminy i województwa kujawsko-pomorskiego.

## 1. Wnioski z diagnozy

Zgodnie z art.10a ust.1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2021 poz. 1057 ze zm.) podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. W ramach przeprowadzonej diagnozy dokonano analizy sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Ponadto uwzględniono analizę zdolności inwestycyjnej Gminy Osiećiny i potencjału jakości życia, w tym wyniki badania ankietowego.

Kompleksowa diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy na potrzeby opracowania niniejszej Strategii Rozwoju stanowi odrębny raport.

### **Położenie geograficzne i komunikacyjne**

Gmina Osiećiny jest gminą wiejską, położoną w powiecie radziejowskim, w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego, około 10 km na wschód od Radziejowa oraz 40 km na południe od Torunia i około 70 km na południowy wschód od Bydgoszczy. Siedzibą władz Gminy jest miejscowość Osiećiny. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego jej powierzchnia wynosi 122 km<sup>2</sup>, a gęstość zaludnienia 60 os./km<sup>2</sup>. Gmina podzielona jest na 31 sołectw.

Według podziału fizycznogeograficznego Polski, obszar gminy Osiećiny położony jest na terytorium jednego makroregionu fizyczno-geograficznego tj. Pojezierza Wielkopolskiego, w obszarze, którego odznaczają się mniejsze jednostki – mezoregiony. Do mezoregionów, na których położony jest teren gminy, należy obejmująca północną część gminy Równina Inowrocławska oraz zlokalizowane w części południowej Pojezierze Kujawskie.

Gmina posiada atrakcyjne położenie komunikacyjne. Główny układ komunikacyjny tworzą: droga krajowa nr 62 relacji Strzelno – Siemiatycze oraz drogi wojewódzkie nr 267 relacji Piotrków Kujawski – Ujma Duża, oraz nr 301 relacji Osiećiny – Janowice. Podstawowym zagrożeniem jest rosnące natężenie ruchu na powyższych drogach.

Zgodnie z wynikami badania ankietowego, które przeprowadzono w ramach diagnozy strategicznej, jednym z czynników wpływających na niezadowolenie z poziomu życia w gminie, będącym zarazem najistotniejszym problemem do rozwiązania jest: zły stan infrastruktury drogowej i okołodrogowej (zły stan części dróg, brak oświetlenia na niektórych ulicach, brak ścieżek rowerowych).

### **Środowisko przyrodnicze**

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych wg danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2021 r. wynosiła 636,95 ha. Lesistość (wskaźnik pokrycia lasem określonej powierzchni)

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

obszaru gminy wyniosła 5,1%, co jest wartością zdecydowanie niższą od średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (23,5%) i kraju (29,60%).

Szata roślinna terenu gminy jest uboga. Głównym czynnikiem kształtującym obecny stan roślinności gminy jest rolnictwo. W znacznej mierze występują na tutejszym obszarze gatunki synantropijne m.in. zbiorowiska chwastów oraz tereny zielone użytkowane przez człowieka m.in. sady, ogrody i tereny zieleni użytkowej. Na obszarze gminy przeważają żyzne, dobre jakościowo gleby.

Zgodnie z danymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody na terenie gminy znajdują się 3 użytki ekologiczne i 5 pomników przyrody.

Dodatkowo przez północny obszar gminy Osiećnicy przebiega korytarz ekologiczny Kanał Bachorze o randze regionalnej łączący dolinę Zgłowiączki i lasy w okolicy Włocławka z jez. Gopło.

Sieć hydrograficzna gminy jest bardzo słabo rozwinięta i silnie przekształcona ze względu na skanalizowanie oraz zmeliorowanie gruntów. Przez obszar ten przebiega dział wód I rzędu oddzielający dorzecza Wisły i Odry. Część południową i centralną odwadnia rzeka Zgłowiączka przepływająca przez Jez. Głuszyńskie, natomiast część północno-zachodnią Kanał Bachorze odprowadzający wody do rzeki Noteć. Kanał Bachorze w tym wypadku leży w zlewni III rzędu. Północno-wschodnia część obszaru gminy również jest odwadniana przez Kanał Bachorze i znajduje się w zlewni 3 poziomu rzeki Zgłowiączki (lewostronny dopływ Wisły).

Obszar gminy znajduje się w zasięgu zlewni następujących jednolitych części wód powierzchniowych:

— Dorzecze Wisły:

- RW20001727819 - Zgłowiączka od źródeł do wpływu do jez. Głuszyńskiego,
- RW20001727839 - Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami,
- RW20001727858 – Dunaj,
- RW200017278749 - Bachorza (Kanał Bachorze).

— Dorzecze Odry:

- RW6000171881782 - Dopływ z Bodzanówka.

Ocena stanu wód wykonana w latach 2017-2020, wykazała, że jednolite części wód powierzchniowych, w obszarze których leży gmina Osiećnicy, dla których określono ocenę stanu, odznaczają się złym stanem wód.

Według Map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, dostępnych na stronie internetowej Informatycznego Systemu Osłony Kraju, na terenie gminy znajdują się, wskazane

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

w opracowaniu „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej” – Etap II – rzeka Zgłowiączka, obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat.

Na obszarze gminy obecnie obowiązują aktualizacje Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły i Odry na lata 2016-2021 (aPGW), których okres obowiązywania został wydłużony do 22 grudnia 2022 r., zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 2368). Ponadto w chwili sporządzania niniejszego Dokumentu przygotowywane są projekty aktualizacji Planów gospodarowania wodami na obszarze Wisły i Odry, które będą obowiązywać w latach 2022-2027. Znajdują się w nich działania dla gminy, zmierzające do poprawy stanu wód.

Według podziału Polski na 172 jednolite części wód podziemnych (JCWPd), teren gminy leży na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych. Zdecydowaną większość obszaru gminy zajmuje JCWPd nr 47 (PLGW200047), a w części północno-zachodniej znajduje się JCWPd nr 43 (PLGW600043).

Kompleksowa ocena stanu (chemicznego i ilościowego) JCWPd badanych w ramach monitoringu diagnostycznego w roku 2019, wykonana przez PIG-PIB, wykazała stan ogólny dobry JCWPd nr 47 i słaby JCWPd nr 43.

Północno-zachodni obszar gminy położony jest w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Dolina Kopalna Wielkopolska (nr 144) o powierzchni 4 122,40 km<sup>2</sup>.

Gmina Osiećnicy zaopatrywana jest w wodę do picia z 3 gminnych ujęć wody posiadających udokumentowane zasoby. Są to:

- ujęcie wody Kościelnej Wsi o zasobach eksploatacyjnych 164 m<sup>3</sup>/h, pobór wody 1 000 m<sup>3</sup>/dobę. Ujęcie pracuje w układzie dwustopniowego pompowania wody i zaopatruje sołectwa: Kościelna Wieś, Witoldowo, Pilichowo, Bełszewo Wieś, Bełszewo Kolonia, Bilno, Ujma Mała, Nagórki, Ruszki, Zielińsk, Pocieryn, Bodzanówek, Szalonki, Bartłomiejowice, Krotoszyn, Zagajewice, Ostonki, Zblęg, Wola Skarbkowa, Żakowice, Lekarzewice, Leonowo i Sęczkowo,
- ujęcie wody Osiećnicy o zasobach eksploatacyjnych 76 m<sup>3</sup>/h, pobór wody 1 500 m<sup>3</sup>/dobę. Ujęcie pracuje w układzie dwustopniowego pompowania wody i zaopatruje sołectwa: Osiećnicy, Karolin, Osiećnicy Wieś,
- ujęcie wody w Latkowie o wydajności 53 m<sup>3</sup>/h, pobór wody 300 m<sup>3</sup>/dobę. Ujęcie pracuje w układzie dwustopniowego pompowania wody i zaopatruje sołectwa: Jarantowice, Borucin, Borucinek i Samszyce.

Zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniach z badań jakości wody sporządzonych w roku 2021, stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi i brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie gminy.

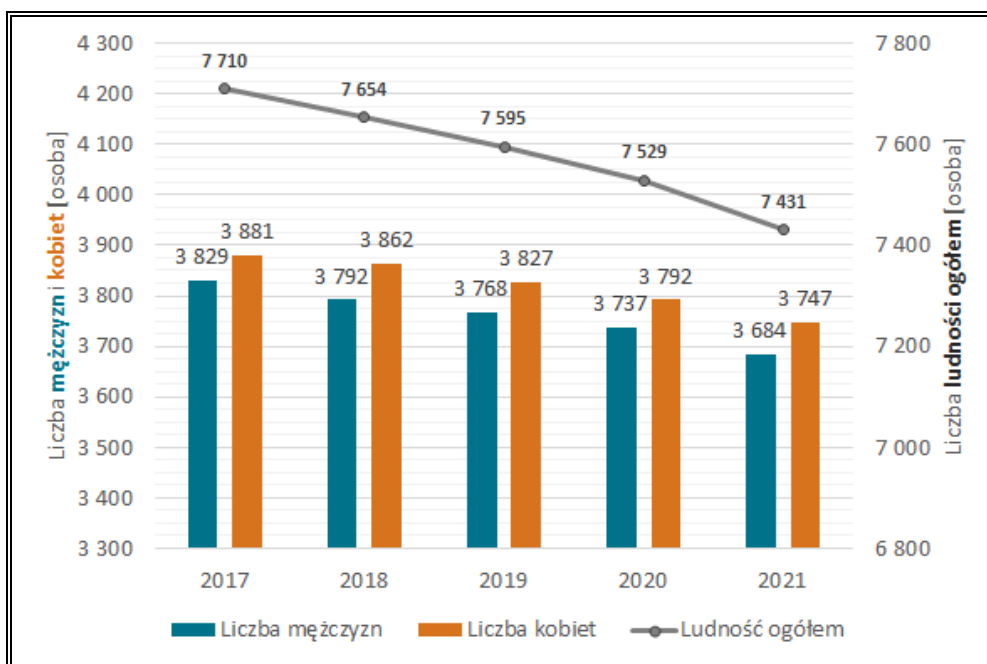
Na obszarze tym występuje zanieczyszczenie powietrza, zły stan wód powierzchniowych i części wód podziemnych oraz niska lesistość. Pozytywnym aspektem jest natomiast dobry stan części wód podziemnych oraz realizowane inwestycje w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego, w tym działania na rzecz poprawy jakości powietrza.

### **Procesy Demograficzne**

Z punktu widzenia rozpatrywania przyszłych działań i kierunków rozwoju istotne jest rozważenie sytuacji występujących w poszczególnych grupach wiekowych ludności gminy.

Przeprowadzona diagnoza wykazała spadek liczby mieszkańców w ciągu ostatnich lat. Ogólna liczba ludności w okresie 2017-2021 zmniejszyła się o 3,62%. Wpływ na taką sytuację miał m.in. ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji.

**Wykres 1. Liczba ludności (wg płci) gminy Osiećnicy w latach 2017-2021**



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bd.l.stat.gov.pl/BDL/start>

Na terenie gminy rośnie także liczba osób w wieku poprodukcyjnym, a maleje w wieku produkcyjnym, co wskazuje na postępujący proces starzenia społeczeństwa i jest to sytuacja spójna z tendencją kraju. Starzenie się społeczeństwa jest niekorzystnym zjawiskiem. Zmieniająca się sytuacja demograficzna będzie w przyszłości skutkowała zmianą popytu na usługi publiczne związane z opieką i potrzebami osób starszych.

### **Gospodarka**

Gmina Osiećiny ma charakter typowo rolniczy. Na jej terenie nie ma dużych obszarów przemysłowych. Głównym miejscem pracy oraz źródłem utrzymania dla większości mieszkańców są zakłady usługowo-handlowe we Włocławku, Radziejowie i Osiećinach oraz praca w gospodarstwach rolnych. Stosunkowo duża odległość od większych aglomeracji powoduje, że na obszarze gminy brak jest większych podmiotów prowadzących działalność handlową lub produkcyjną.

Na przestrzeni lat 2017-2021 ogólna liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy zwiększyła się o 10,39%.

Dominującą sekcją PKD, w której działają podmioty gospodarcze w sektorze prywatnym, według danych z 2021 roku, jest sekcja G (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 159 podmiotów. Kolejną sekcją, wyróżniającą się w strukturze działalności gospodarczej na terenie gminy pod względem liczby podmiotów jest sekcja C (przetwórstwo przemysłowe) – 130 podmiotów. W sektorze publicznym dominuje sekcja P – edukacja (7 podmiotów).

Wskaźniki aktywności gospodarczej na terenie gminy w latach 2017-2021 przyjmowały w większości wartości niższe niż średnie wartości dla powiatu radziejowskiego, województwa kujawsko-pomorskiego i kraju.

W ciągu ostatnich 5 lat na obszarze gminy odnotowano spadek bezrobocia, który dotyczył wszystkich grup wiekowych wśród osób bezrobotnych. Ogólna liczba osób bezrobotnych, w podanych latach, zmniejszyła się o 21,02%.

Do najistotniejszych problemów, jakie zostały zdiagnozowane podczas ankietyzacji mieszkańców w zakresie gospodarki, zaliczono: brak atrakcyjnych miejsc pracy. Natomiast do czynników, które mogą stać się szansą dla rozwoju gminy, wskazano wsparcie przedsiębiorców i wyznaczenie terenów inwestycyjnych oraz pozyskanie dodatkowych funduszy krajowych i unijnych.

### **Mieszkalnictwo**

W ciągu ostatnich lat obserwuje się wzrost liczby mieszkań na terenie gminy i związany z nim wzrost liczby izb oraz powierzchni użytkowej mieszkań, co świadczy o korzystnym rozwoju gminy Osiećiny pod względem mieszkalnictwa.

### **Edukacja i opieka nad dziećmi do lat 3**

Na obszarze gminy funkcjonuje 1 niepubliczny klub dziecięcy, 3 przedszkola, w tym jedno publiczne, 2 szkoły podstawowe, w tym jedna publiczna,

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećiny na lata 2023-2030

Każda ze szkół zapewnia dostęp do wykwalifikowanej kadry oraz bogatej oferty dydaktycznej. Baza dydaktyczna szkół jest systematycznie uzupełniana o nowoczesne pomoce dydaktyczne, sprzęt sportowy i inne narzędzia do prowadzenia zajęć edukacyjnych.

Na przestrzeni analizowanych lat dla szkół podstawowych z obszaru gminy współczynnik skolaryzacji brutto kształtował się głównie na poziomie poniżej 100%. Skolaryzacja poniżej 100% spowodowana jest tym, że część uczniów uczy się w placówkach oświatowych poza terenem gminy.

Analizując wyniki egzaminu ósmoklasisty szkół na terenie gminy Osiećiny w roku 2019, 2020 i 2021 odnotować można wzrost średnich wyników w analizowanych latach. W porównaniu z wynikami dla powiatu radziejowskiego i województwa kujawsko-pomorskiego można zauważyć, że średnie wyniki dla gminy w roku 2021 były w większości wyższe od średnich wyników dla powiatu i województwa.

### **Kultura, turystyka, sport i rekreacja**

Na terenie gminy zadania z zakresu kultury realizują przede wszystkim Gminny Ośrodek Kultury w Osiećinach oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Osiećinach

Ważną funkcję kulturalną pełnią również jednostki oświatowe, świetlice wiejskie oraz remizy OSP, które są uzupełniającym miejscem spotkań mieszkańców oraz życia kulturalnego na obszarze gminy.

Na terenie gminy działają również różnego rodzaju organizacje i stowarzyszenia pozarządowe, które także prowadzą działania z zakresu zaspokajania kulturalnych potrzeb mieszkańców oraz kreowania kulturalnej tożsamości tego regionu

Działaniami polegającymi na upowszechnianiu kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, osób dorosłych, zwiększaniu aktywności fizycznej i świadomości społecznej o potrzebie aktywności ruchowej w każdym wieku na terenie gminy Osiećiny zajmują się m.in. stowarzyszenia i organizacje pozarządowe oraz jednostki oświatowe. Do głównych obiektów sportowych na terenie gminy zaliczamy Gminny Stadion Sportowy we wsi Osiećiny oraz kompleks boisk sportowych „Orlik” przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Osiećinach. Klubami sportowymi działającymi na terenie gminy są m.in.: Gminny Klub Sportowy ZIEMOWIT, Kujawskie Towarzystwo Sportowe oraz Regionalne Stowarzyszenie Wędkarskie.

Gmina posiada niski potencjał turystyczny. Głównymi walorami przyrodniczymi są nieduże obszary leśne zlokalizowane w centralnej i południowej części gminy oraz parki podworskie. Do walorów antropogenicznych zaliczyć można przede wszystkim występujące na obszarze gminy zabytki i obiekty zabytkowe. Na tutejszym terenie brak jest ośrodków wypoczynkowych, świadczących usługi z zakresu turystyki.

## **Strategia Rozwoju Gminy Osiecin na lata 2023-2030**

Głównym miejscem rekreacji dla mieszkańców jest Centrum Rekreacji Publicznej i Wypoczynku w Bartłomiejowicach. Znajduje się tutaj niewielki staw z mostkiem, altana, plac zabaw oraz ścieżki obsadzone zielenią.

Ponadto obszar gminy przebiegają takie szlaki turystyczne jak m.in. Szlak Piastowski oraz Szlak Łokietka.

Według badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców, w ramach diagnozy, do czynników wpływających na niezadowolenie z poziomu życia w gminie oraz do najistotniejszych problemów do rozwiązania ankietowani zaliczyli zbyt małą liczbę wydarzeń kulturalno-sportowych oraz niewystarczającą liczbę miejsc rekreacyjnych do spędzania wolnego czasu. Natomiast do mocnych stron gminy zaliczono funkcjonowanie Centrum Rekreacji Publicznej i Wypoczynku w Bartłomiejowicach.

### **Ochrona zdrowia**

Dostępność do podstawowych usług medycznych na obszarze gminy zapewniają Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zespół Lekarski” przy ul. Wyszyńskiego 19 w Osiecinach oraz 3 apteki.

Szersza baza specjalistycznej opieki medycznej i szpitali świadczona jest w pobliskich większych miastach m.in. w Radziejowie, Włocławku, Toruniu i Bydgoszczy.

### **Pomoc społeczna**

Placówką realizującą zadania pomocy społecznej na terenie gminy Osiecin jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecinach, funkcjonujący w Osiecinach przy ul. Wojska Polskiego 14. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w latach 2017-2020 na terenie gminy Osiecin zmniejszyła się o 34,33%, natomiast udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na terenie gminy Osiecin na przestrzeni lat 2017-2020 spadł o 2,7 p. proc. do poziomu 5,5%. Jest to wartość niższa o 2,5 p. proc. od średniej wartości dla powiatu radziejowskiego i o 0,5 p. proc. od średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz o 1,4 p. proc. wyższa od średniej wartości dla kraju.

W 2021 roku dominującym powodem przyznawania świadczeń pomocy społecznej podobnie jak w latach poprzednich pozostawało poza ubóstwem bezrobocie. Kolejnymi najczęściej występującymi w 2021 r. powodami udzielania świadczeń były: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

### **Bezpieczeństwo publiczne**

Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Osiećnicy zapewnia Policja i Straż Pożarna. Na tutejszym obszarze swoje zadania wykonuje 2 dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Radziejowie oraz 5 jednostek OSP: Osiećnicy, Wola Skarbkowa, Pilichowo, Ruszki i Latkowo, z czego OSP Osiećnicy włączona jest do krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego (KSRG).

W zakresie bezpieczeństwa, zidentyfikowane problemy nie odbiegają znacząco od tych, które występują w podobnych gminach. Ma to wpływ na odbieranie obszaru gminy w opinii publicznej wśród mieszkańców, jako miejsca spokojnego i bezpiecznego.

### **Infrastruktura techniczna**

Na terenie gminy Osiećnicy nie funkcjonuje centralny system ciepłowniczy i nie działają przedsiębiorstwa ciepłownicze. Ciepło odbiorcom dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych oraz obiektów publicznych.

Przez teren gminy Osiećnicy przebiega przesyłowy gazociąg wysokiego ciśnienia systemu krajowego (ciśnienie nominalne 8,4 MPa) DN 700 relacji Gustorzyn – Mogilno. Na terenie tym nie funkcjonuje jednak dystrybucyjna sieć gazowa. Z powodu jej braku oraz ze względu na łatwość w użytkowaniu i czynniki ekonomiczne, mieszkańcy korzystają z gazu propan-butan, dystrybuowanego w butlach lub zbiornikach przydomowych, co jednak stwarza niebezpieczeństwo jego użytkowania.

Stan zaopatrzenia gminy w infrastrukturę kanalizacyjną jest niewystarczający. Do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest około 38,3% mieszkańców. Pozostali korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych. Stan wyposażenie w sieć wodociągową jest natomiast wysoki. Do sieci wodociągowej podłączonych jest około 99,7% wszystkich mieszkańców. Gmina Osiećnicy zaopatrywana jest w wodę do picia z 3 gminnych ujęć wody.

Gmina Osiećnicy posiada zadowalający stan sieci energetycznej oraz uporządkowany system gospodarki odpadami. Na jej terenie wykorzystywane są odnawialne źródła energii, głównie energia wiatru.

### **Analiza zdolności inwestycyjnej**

Zgodnie z danymi ze sprawozdań z wykonania budżetu z ostatnich 5 lat, gmina osiągała coraz wyższe dochody. Ich wartość wzrosła o 13 290 386,71 zł tj. 42,41%, z czego dochody majątkowe wzrosły o 2 754 670,37 zł, a dochody bieżące o 10 535 716,34 zł.

Przez cały okres lat 2017-2021 wypracowywano nadwyżkę budżetową, co uznać należy za pozytywny aspekt planowania i wykonywania dochodów i wydatków bieżących w gminie.

## **Polityka przestrzenna**

Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego jest Studium ukierunkowani i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Osiećiny, które zostało przyjęte uchwałą Rady Gminy Osiećiny nr II/14/2018 z dnia 6 grudnia 2018 r.

Gmina Osiećiny jest typową gminą wiejską o charakterze rolniczym z dobrymi warunkami do jego rozwoju. W strukturze przestrzennej dominują użytki rolne.

Tereny mieszkaniowe koncentrują się głównie w miejscowości gminnej Osiećiny. Dominuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Budynki mieszkalne wielorodzinne zlokalizowane są w rejonie ulic Traugutta, Mickiewicza, Orzeszkowej, wzdłuż ul. Kard. St. Wyszyńskiego oraz przy ul. Kościuszki.

Poza miejscowością gminną zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna i w zabudowie zagrodowej) jest rozproszona, zlokalizowana wzdłuż wybranych dróg. Większe skupiska zabudowy występują w Kościelnej Wsi, Ruszkach, Pilichowie, Belszewie i Powałkowicach.

Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, poza miejscowością gminną, występuje m.in. w Jarantowicach i Latkowie Kolonii. Związana była ona z funkcjonującymi w tych miejscowościach Państwowymi Gospodarstwami Rolnymi.

Z kolei zabudowa produkcyjna i produkcyjno-usługowa występuje głównie we wsi Osiećiny oraz w obrębach Zblęg, Jarantowice, Krotoszyn i Pocieryn.

## **Analiza SWOT**

**Tabela 1. Analiza SWOT – przestrzeń i środowisko**

<b>Mocne strony</b>	<b>Słabe strony</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• bliskość autostrady A1,</li> <li>• przebiegająca przez obszar gminy droga krajowa nr 62,</li> <li>• Centrum Rekreacji Publicznej i Wypoczynku w Bartłomiejowicach,</li> <li>• inwestycje w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego,</li> <li>• występowanie żyznych, dobrych jakościowo gleb,</li> <li>• współpraca z sąsiednimi gminami.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• niska lesistość,</li> <li>• zły stan techniczny części dróg.</li> </ul>
<b>Szanse</b>	<b>Zagrożenia</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę infrastruktury drogowej,</li> <li>• wzrost zainteresowania wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii przez</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ograniczona ilość środków na rozwój infrastruktury technicznej,</li> </ul>

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

<ul style="list-style-type: none"> <li>• indywidualnych mieszkańców, jak również w obiektach publicznych,</li> <li>• ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej,</li> <li>• promocja walorów przyrodniczych i kulturowych Gminy.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• niedostateczny poziom świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami,</li> <li>• degradacja środowiska naturalnego (m.in. zanieczyszczenie powietrza),</li> <li>• nasilające się zmiany klimatyczne (m.in. ocieplenie się klimatu, susze, ulewne deszcze),</li> <li>• presja urbanizacyjna i turystyczna.</li> </ul>
---	--

Źródło: Opracowanie własne

**Tabela 2. Analiza SWOT – społeczeństwo**

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> <li>• ludność w wieku produkcyjnym stanowiąca największą grupę mieszkańców gminy,</li> <li>• spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• spadek liczby ludności,</li> <li>• ujemny przyrost naturalny,</li> <li>• ujemne saldo migracji,</li> <li>• rosnący udział ludności w wieku poprodukcyjnym.</li> </ul>
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> <li>• napływ nowych mieszkańców,</li> <li>• urozmaicanie oferty kulturalnej oraz zwiększanie dostępności kultury,</li> <li>• rosnąca aktywność i poziom integracji mieszkańców w wyniku realizowanych projektów,</li> <li>• utrzymanie się pozytywnych tendencji dotyczących podnoszenia poziomu wykształcenia wśród mieszkańców,</li> <li>• nowe możliwości udzielenia pomocy osobom potrzebującym,</li> <li>• efekty realizowanych w skali krajowej, wojewódzkiej i powiatowej programów w zakresie polityki społecznej oraz koordynacja tych działań,</li> <li>• kontynuacja i realizacja nowych projektów socjalnych we współpracy z organizacjami pozarządowymi;</li> <li>• rozwój instytucji pomocowych oraz zwiększenie świadomości uczniów i mieszkańców na temat ich istnienia;</li> <li>• pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na zapobieganie wykluczeniu społecznemu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• postępujący proces starzenia się społeczeństwa,</li> <li>• migracja społeczeństwa do większych miast,</li> <li>• konkurencyjne wydarzenia kulturalne i sportowe w innych gminach,</li> <li>• bierność osób objętych pomocą społeczną i nasilanie się postaw roszczeniowych,</li> <li>• wykluczenie społeczne osób niepełnosprawnych w przypadku braku objęcia ich działaniami w tej kwestii,</li> <li>• zjawisko „dziedziczenia bezrobocia” i wyuczona bezradność.</li> </ul>

Źródło: Opracowanie własne

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

### Tabela 3. Analiza SWOT – gospodarka

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wzrastający wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców,</li> <li>• wzrost liczby podmiotów gospodarczych,</li> <li>• zmniejszający się poziom bezrobocia.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zmniejszająca się liczba osób w wieku produkcyjnym,</li> <li>• brak wyznaczonych terenów inwestycyjnych na obszarze gminy.</li> </ul>
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> <li>• budowa nowych zakładów na terenie gminy przez podmioty krajowe i zagraniczne.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zmniejszająca się opłacalność produkcji rolnej,</li> <li>• wzrost kosztów budowy infrastruktury technicznej pod rozwój terenów inwestycyjnych.</li> </ul>

Źródło: Opracowanie własne

### Tabela 4. Analiza SWOT – infrastruktura techniczna

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> <li>• zadowalający stopień zwodociągowania obszaru gminy,</li> <li>• wyznaczenie aglomeracji Osiećnicy w ramach KPOŚK oraz możliwość pozyskiwania środków na inwestycję w tym zakresie,</li> <li>• zadowalający stan sieci elektroenergetycznej,</li> <li>• brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie gminy.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• niedostateczny stopień skanalizowania obszaru gminy,</li> <li>• brak sieci gazowej,</li> <li>• brak sieci światłowodowej,</li> <li>• korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych,</li> <li>• niedobory w stanie infrastruktury drogowej.</li> </ul>
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> <li>• pozyskanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na rozbudowę infrastruktury technicznej,</li> <li>• rozwój szerokopasmowego internetu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rosnące koszty inwestycji dotyczące rozbudowy infrastruktury technicznej,</li> <li>• ograniczona ilość środków na inwestycje w przyszłych latach.</li> </ul>

Źródło: Opracowanie własne

### Tabela 5. Analiza SWOT – infrastruktura społeczna

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> <li>• funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Kultury, który organizuje wydarzenia kulturalne na terenie gminy,</li> <li>• pozyskiwanie przez Gminę środków pozabudżetowych,</li> <li>• dobrze funkcjonujący system oświaty,</li> <li>• wzrost poziomu bezpieczeństwa na terenie gminy, związany ze spadkiem liczby popełnianych przestępstw.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• niewystarczający poziom zasobów mieszkaniowych,</li> <li>• niewystarczająca ilość instytucji dla osób starszych i niepełnosprawnych,</li> <li>• niewystarczająca oferta turystyczna.</li> </ul>

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"><li>• promocja walorów przyrodniczych i kulturowych gminy,</li><li>• możliwość rozwoju sportu w oparciu o przygotowaną bazę obiektów sportowych,</li><li>• przebudowa obiektów pod rozwój społeczny,</li><li>• pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę infrastruktury społecznych,</li><li>• wzrost jakości usług w zakresie pomocy społecznej.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• rosnące koszty inwestycji,</li><li>• ograniczona ilość środków na inwestycje w przyszłych latach,</li><li>• ograniczona dostępność do terenów inwestycyjnych umożliwiających gminie realizację niezbędnych inwestycji,</li><li>• rosnące potrzeby osób starszych i niesamodzielnych.</li></ul>

Źródło: Opracowanie własne

### **Potencjał gminy Osiećnicy**

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Osiećnicy zidentyfikowano zasoby oraz produkty i usługi, mogące przynieść korzyści bezpośrednie lub pośrednie dla mieszkańców gminy.

Do głównych atutów gminy, świadczących o jego potencjale rozwojowym należą następujące zasoby oraz produkty i usługi:

a) zasoby (charakterystyczne, nieprzetworzone i użyteczne elementy, materialne lub niematerialne, którymi gmina dysponuje):

- położenie geograficzne przy DK nr 62 oraz bliskość Autostrady A1,
- przewaga żyznych, dobrych jakościowo gleb,
- Centrum Rekreacji Publicznej i Wypoczynku w Bartłomiejowicach,
- szlaki turystyczne wiodące przez gminę Osiećnicy i okoliczne tereny (szlak Piastowski, szlak Łokietka),
- cenne zabytki i tradycja kulturowa Kujaw,
- ludność w wieku produkcyjnym stanowiąca największą grupę mieszkańców, co zapewnia obecnie oraz w niedalekiej przyszłości aktywne na rynku pracy zasoby ludzkie;

b) produkty i usługi (materialne produkty, zdarzenia oraz usługi, które są oferowane przez Gminę):

- dobry poziom bezpieczeństwa publicznego i przeciwpożarowego (policja, straż pożarna), który budzi poczucie bezpieczeństwa i spokoju w opinii publicznej wśród mieszkańców gminy,
- funkcjonująca sieć wodociągowa i kanalizacyjna zwiększająca atrakcyjność osiedleńczą i gospodarczą Gminy,

- organizowane wydarzenia przez jednostki zajmujące się kulturą i rekreacją na terenie gminy.

Potencjał rozwojowy Gminy opiera się głównie na wymienionych powyżej zasobach i produktach przyrodniczo-krajobrazowych, historycznych i kulturowych.

## **2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań**

### **Wizja i Misja**

Wizja rozwoju określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem, jak Gmina zamierza być postrzegana w przyszłości.

Uwzględniając powyższe, określono następującą wizję rozwoju: **W roku 2030 Gmina Osiećnicy jest przyjaznym miejscem do życia, zapewniającym dobrą jakość świadczonych usług społecznych oraz posiadającym rozwiniętą infrastrukturę techniczną i sportowo-rekreacyjną, sprawne powiązania komunikacyjne oraz dbającym o swoje środowisko przyrodnicze i kulturowe.**

Strategia Rozwoju powinna stanowić dokument bazowy, wspierać i synergicznie wpływać na realizację celów i działań sprecyzowanych w innych dokumentach planistycznych i strategicznych Gminy, wpływając na jego ożywienie społeczno-gospodarcze oraz rozwój w sferze społecznej, kulturalnej i turystyczno-rekreacyjnej.

Misja to zwięzła, wewnętrznie spójna deklaracja definiująca powód istnienia organizacji, jej podstawowy cel, na którego realizację nastawione są jej działania oraz wartości, które kierują pracą jej personelu.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego misja została zdefiniowana w ustawie o samorządzie gminnym, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty.

Uwzględniając powyższe, określono następującą misję: **Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez tworzenie dogodnych warunków życia, zapewnienie bezpiecznej i dobrej jakości infrastruktury komunikacyjnej i wodno-kanalizacyjnej oraz dbanie o czystość i walory przyrodniczo-kulturowe występujące na terenie gminy.**

**Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań**

Cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Gminy. Cele strategiczne wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju Gminy. Wytaczają kierunki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan. W ramach niniejszej Strategii określono 3 cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym:

**Wymiar społeczny:**

— Dostępne usługi publiczne o dobrej jakości.

**Wymiar gospodarczy:**

— Dobry stan infrastruktury technicznej i produktywność branży rolniczej.

**Wymiar przestrzenny (środowisko i infrastruktura):**

— Czyste środowisko naturalne.

Wymiary rozwojowe Gminy są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania i cele zrealizowane w jednym wymiarze rozwojowym wpływają na realizację zadań i celów w innym, dzięki czemu powstaje efekt synergii wzmacniający osiągnięcie wymaganych wskaźników, co tylko przyspiesza realizację określonej wizji rozwoju Gminy.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację szczegółowych celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

**Tabela 6. Cele strategiczne i operacyjne**

Wymiar społeczny	Wymiar gospodarczy	Wymiar przestrzenny
<b>Cele strategiczne</b>		
1. Dostępne usługi publiczne o dobrej jakości	2. Dobry stan infrastruktury technicznej i produktywność branży rolniczej	3. Czyste środowisko naturalne
<b>Cele operacyjne</b>		
1.1. Wysokiej jakości usługi społeczne i upowszechniona kultura; 1.2. Aktywne społeczeństwo, które nie jest wykluczone społecznie; 1.3. Rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna.	2.1. Sprawny i bezpieczny system komunikacyjny; 2.2. Nowoczesna infrastruktura wodno-kanalizacyjna; 2.3. Rozwinięte rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze.	3.1. Dobra jakość powietrza; 3.2. Zachowane zasoby środowiska przyrodniczego.

Źródło: Opracowanie własne

**Cel strategiczny: 1. Dostępne usługi publiczne o dobrej jakości:**

- Cel operacyjny 1.1. Wysokiej jakości usługi społeczne i upowszechniona kultura,
- Cel operacyjny 1.2. Aktywne społeczeństwo, które nie jest wykluczone społecznie,
- Cel operacyjny 1.3. Rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna.



W ramach pierwszego celu operacyjnego realizowane będą działania z zakresu rozwoju usług i oferty społeczno-kulturowej oraz ochrony wartości i kształtowania dziedzictwa kulturowego, w tym opieki nad obiektami zabytkowymi. Dziedzictwo kulturowe stanowi dorobek materialny poprzednich pokoleń, a także dorobek czasów współczesnych. Jest to wartość materialna i niematerialna określająca nasze pochodzenie i kulturę. Dziedzictwo kulturowe jest fundamentem tożsamości danej społeczności, dlatego ważna jest jego ochrona w celu zachowania dorobku dla przyszłych pokoleń. Cel ten obejmuje rewitalizację obiektów i obszarów zabytkowych, edukację mieszkańców i wzrost świadomości społecznej dotyczący zachowania i pielęgnowania dziedzictwa kulturowego regionu oraz także rozbudowę infrastruktury społeczno-kulturowej poprzez budowę budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Osiećnicy, budowę świetlicy wiejskiej w miejscowości Jarantowice oraz budowę targowiska miejskiego w Osiećcinach. Powyższe działania wpłyną na poprawę bezpieczeństwa, jakości i komfortu życia mieszkańców.



Kolejnym aspektem jest aktywizacja i pomoc społeczna oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. W tym zakresie zaplanowano realizację nowych programów aktywizujących dla osób starszych i niepełnosprawnych m.in. funkcjonowanie Klubu Seniora, aktywizację społeczną, zawodową i zdrowotną oraz likwidację barier architektonicznych poprzez m.in. budowę windy w budynku Urzędu Gminy w Osiećcinach. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa sprawia, iż kluczowa jest intensyfikacja działań samorządu w tym zakresie i powoduje to zmianę zapotrzebowania na usługi społeczne. Dodatkowo zaplanowano również wsparcie rodzin z problemami społecznymi i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie liczby osób korzystających z usług pomocy społecznej.



Trzeci cel ma za zadanie zwiększenie oferty i rozbudowę infrastruktury sportowej oraz rekreacyjno-wypoczynkowej. W ramach niniejszego celu zaplanowano modernizację obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy oraz rozwój infrastruktury Centrum Rekreacji Publicznej i Wypoczynku w Bartłomiejowicach. Już teraz tereny te stanowią miejsce wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców gminy, a realizacja kolejnych zadań w ramach niniejszego celu jeszcze bardziej rozwinię tę ofertę oraz spowoduje dalszy napływ osób odwiedzających, w tym nie tylko

mieszkańców, ale również osób z sąsiednich gmin. Tereny wypoczynkowo-rekreacyjne oraz miejsca spędzania czasu wolnego wpłyną również na wzrost aktywności ruchowej mieszkańców oraz spowodują ogólną poprawę kondycji fizycznej i zdrowotnej.



Realizacja zaplanowanych zadań w zakresie niniejszego celu strategicznego wpłynie na rozwój oferty i infrastruktury sportowej, rekreacyjno-wypoczynkowej i społeczno-kulturowej co nie tylko poprawi ogólną jakość życia mieszkańców, ale podniesie również atrakcyjność gminy. Część działań skierowana jest ponadto dla osób młodych, co sprzyja rozwojowi społeczno-ekonomicznemu, gdyż to młodzi ludzie stanowią siłę napędową współczesnych społeczeństw. Powyższe czynniki społeczne mają wpływ na trwalsze budowanie relacji społecznych oraz na poprawę tożsamości lokalnej. Ponadto tworzą także podstawę do rozwoju społecznego i gospodarczego oraz wzrostu aktywności społecznej. Aktywność taka wpływa m.in. na wzrost liczby organizacji pozarządowych, działających na rzecz rozwoju lokalnego i podniesienia poziomu życia mieszkańców. Realizacja wyżej określonych celów operacyjnych poprawi jakość życia mieszkańców oraz uatrakcyjni wizerunek gminy.

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećiny na lata 2023-2030

**Tabela 7. Cel strategiczny 1: Dostępne usługi publiczne o dobrej jakości**

Kierunek działań	Zadania	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik oceny osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
<b>Cel operacyjny 1.1. Wysokiej jakości usługi społeczne i upowszechniona kultura</b>						
<b>Rozwój usług społecznych i kulturalnych</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Modernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Osiećiny</li> <li>- Budowa budynku użyteczności publicznej – świetlicy wiejskiej w miejscowości Jarantowice</li> <li>- Budowa targowiska miejskiego w Osiećinach</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- poprawa dostępności mieszkańców do usług kultury</li> <li>- integracja społeczeństwa</li> <li>- wzrost bezpieczeństwa mieszkańców</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Liczba wybudowanych i zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budżet gminy</li> <li>- Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Urząd Gminy Osiećiny</li> </ul>	2023
<b>Ochrona dziedzictwa kulturowego</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rewitalizacja obiektów i obszarów zabytkowych</li> <li>- Promowanie wiedzy o opiece nad zabytkami i zachowaniu dziedzictwa kulturowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- poprawa stanu zabytków</li> <li>- wzrost świadomości społecznej dotyczącej zachowania dziedzictwa kulturowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Liczba zabytków i obiektów zabytkowych, których stan technicznych uległ poprawie</li> <li>- Liczba zorganizowanych działań o tematyce kształtowania dziedzictwa kulturowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budżet gminy</li> <li>- Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Urząd Gminy Osiećiny</li> </ul>	2023-2030
<b>Cel operacyjny 1.2. Aktywne społeczeństwo, które nie jest wykluczone społecznie</b>						
<b>Poprawa warunków funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Usuwanie barier architektonicznych – przystosowanie budynków użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych; <ul style="list-style-type: none"> <li>• Budowa windy w budynku Urzędu Gminy w Osiećinach</li> </ul> </li> <li>- Włączanie społeczne – aktywizacja osób starszych poprzez funkcjonowanie Klubu Seniora w Gminie Osiećiny</li> <li>- Zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez aktywizację społeczną, zawodową i zdrowotną</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wzrost dostępności infrastruktury publicznej dla osób z niepełnosprawnością</li> <li>- rozwinięta oferta usług społecznych skierowanych do seniorów</li> <li>- nowe programy aktywizujące osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami,</li> <li>- rozwój usług opiekuńczych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych</li> <li>- Liczba działań aktywizujących skierowanych do osób starszych</li> <li>- Liczba utworzonych nowych programów aktywizujących osoby starsze</li> <li>- Liczba uczestników działań aktywizujących</li> <li>- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budżet gminy</li> <li>- Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Urząd Gminy Osiećiny</li> <li>- Centrum Usług Wspólnych w Osiećinach</li> <li>- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiećinach</li> </ul>	2023-2024

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećiny na lata 2023-2030

Kierunek działań	Zadania	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik oceny osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
<b>Wsparcie rodzin z problemami społecznymi i zagrożonych wykluczeniem społecznym</b>	— Aktywizacja rodzin z problemami społecznymi i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zwiększona liczba programów profilaktycznych</li> <li>– spadek liczby osób korzystających z usług pomocy społecznej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Liczba programów profilaktycznych</li> <li>– Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny</li> <li>– Liczba osób korzystających z usług pomocy społecznej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Budżet gminy</li> <li>– Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Urząd Gminy Osiećiny</li> <li>– Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiećinach</li> </ul>	2023-2030
<b>Cel operacyjny 1.3. Rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna</b>						
<b>Rozbudowa infrastruktury sportowej</b>	– Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy Osiećin	<ul style="list-style-type: none"> <li>– rozwój oferty spędzania wolnego czasu</li> <li>– wzrost liczby obiektów sportowych</li> <li>– obiekty sportowe w dobrym stanie technicznym</li> </ul>	– Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Budżet gminy</li> <li>– Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	– Urząd Gminy Osiećiny	2023
<b>Wzmacnianie oferty rekreacyjno-wypoczynkowej</b>	– Rozwój infrastruktury Centrum Rekreacji Publicznej i Wypoczynku w Bartłomiejowicach	<ul style="list-style-type: none"> <li>– rozwój oferty spędzania wolnego czasu,</li> <li>– rozwój oferty rekreacyjnej i wypoczynkowej</li> </ul>	– Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Budżet gminy</li> <li>– Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	– Urząd Gminy Osiećiny	2023-2030

Źródło: Opracowanie własne

**Cel strategiczny: 2. Dobry stan infrastruktury technicznej i produktywność branży rolniczej:**

- Cel operacyjny 2.1. Sprawny i bezpieczny system komunikacyjny,
- Cel operacyjny 2.2. Nowoczesna infrastruktura wodno-kanalizacyjna,
- Cel operacyjny 2.3. Rozwinięte rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze.



Na obszarze gminy zdiagnozowano obszar peryferyjności transportowej, co świadczy o dużej potrzebie poprawy infrastruktury drogowej. Ponadto w przeprowadzonej ankiecie wśród mieszkańców wskazano na zły stan infrastruktury drogowej i okołodrogowej (zły stan części dróg, brak oświetlenia na niektórych ulicach, brak ścieżek rowerowych). Wychodząc temu naprzeciw, Gmina zaplanowała działania z zakresu rozbudowy i modernizacji infrastruktury drogowej i okołodrogowej na swoim terenie, które posłużą m.in. zmniejszeniu wykluczenia komunikacyjnego, skrócenia czasu dojazdów, poprawy komfortu transportu drogowego oraz wzrostowi bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.



Dostęp do podstawowej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wpływa nie tylko na poprawę jakości życia mieszkańców, ale również na poprawę stanu środowiska naturalnego i możliwość prowadzenia inwestycji na danym obszarze. Podwyższa również jego atrakcyjność inwestycyjną. W związku z powyższym w ramach niniejszego celu strategicznego zaplanowano rozbudowę i modernizację infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. Rozbudowa infrastruktury technicznej będzie również postępować równolegle z pojawieniem się potrzeb związanych z rozwojem inwestycji.



Przeważającą część gminy pokrywają czarne ziemie - jedne z najbardziej wartościowych dla rolnictwa kompleksów rolniczych o najwyższych klasach bonitacyjnych, zasobne zarówno w próchnicę, jak i różne składniki mineralne. Charakteryzują się one bardzo dobrą żyznością oraz urodzajnością. Z tego powodu jako jeden z celów operacyjnych wyznaczono rozwój branży rolniczej, który powinien przynieść intensyfikację rolnictwa, osiągnięcie wysokiego poziomu produkcji rolnej oraz wzrost jakości produktów rolnych. Do głównych zadań w tym zakresie zaliczono: wykorzystanie rolniczych środków produkcji do działalności pozarolniczej, organizację cyklu szkoleń i kompleksowego systemu informacji dla rolników, utworzenie grup producentów rolnych (spółdzielni), utworzenie i wsparcie ekologicznych gospodarstw rolnych oraz kreowanie warunków i podstaw organizacyjno-finansowych na rzecz integracji sfery produkcji rolnej ze sferą przetwórstwa rolnego.

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećiny na lata 2023-2030

**Tabela 8. Cel strategiczny 2: Dobry stan infrastruktury technicznej i produktywność branży rolniczej**

Kierunek działań	Zadania	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
<b>Cel operacyjny 2.1.</b>						
<b>Sprawni i bezpieczny system komunikacyjny</b>						
<b>Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Przebudowa dróg gminnych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- infrastruktura drogowa w dobrym stanie technicznym</li> <li>- poprawa komfortu transportu drogowego</li> <li>- zmniejszenie emisji liniowej zanieczyszczeń</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Długość zmodernizowanych dróg</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budżet gminy</li> <li>- Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Urząd Gminy Osiećiny</li> </ul>	2023-2026
<b>Poprawa infrastruktury okołodrogowej</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budowa oświetlenia ulicznego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- podniesienie efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego</li> <li>- wysoki poziom bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Liczba punktów rozbudowanego oświetlenia ulicznego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budżet gminy</li> <li>- Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Urząd Gminy Osiećiny</li> </ul>	2023-2026
<b>Cel operacyjny 2.2.</b>						
<b>Nowoczesna infrastruktura wodno-kanalizacyjna</b>						
<b>Rozbudowa infrastruktury wodociągowej</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budowa i modernizacja sieci wodociągowej</li> <li>- Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Kościelna Wieś</li> <li>- Budowa Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Osiećiny</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wysokiej jakości infrastruktura wodociągowa</li> <li>- zapewnienie bieżących dostaw wody</li> <li>- zwiększony dostęp mieszkańców do sieci wodociągowej</li> <li>- wzrost liczby stacji uzdatniania wody</li> <li>- stacje uzdatniania wody w dobrym stanie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Długość sieci wodociągowej</li> <li>- Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę</li> <li>- Liczba wbudowywanych stacji uzdatniania wody</li> <li>- Liczba zmodernizowanych stacji uzdatniania wody</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budżet gminy</li> <li>- Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Urząd Gminy Osiećiny</li> </ul>	2023-2030
<b>Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej</li> <li>- Dofinansowanie mieszkańców przy budowie przydomowych oczyszczalni ścieków</li> <li>- Budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wysokiej jakości infrastruktura kanalizacyjna</li> <li>- zwiększony dostęp mieszkańców do sieci kanalizacyjnej</li> <li>- wzrost liczby przydomowych oczyszczalni ścieków</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Długość sieci kanalizacyjnej</li> <li>- Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej</li> <li>- Udział ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej na obszarach wiejskich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budżet gminy</li> <li>- Środki własne mieszkańców</li> <li>- Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Urząd Gminy Osiećiny</li> <li>- Mieszkańcy gminy</li> </ul>	2023-2030

## Strategia Rozwoju Gminy Osięcin na lata 2023-2030

Kierunek działań	Zadania	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- wzrost liczby zbiorników bezodpływowych</li> <li>- zbiorniki bezodpływowe w dobrym stanie technicznym</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków</li> <li>- Liczba wybudowanych zbiorników bezodpływowych</li> <li>- Liczba wyremontowanych zbiorników bezodpływowych</li> </ul>			
<b>Cel operacyjny 2.3.</b>						
<b>Rozwinięte rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze</b>						
<b>Wsparcie rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Wykorzystanie rolniczych środków produkcji do działalności pozarolniczej</li> <li>- Organizacja cyklu szkoleń i kompleksowego systemu informacji dla rolników</li> <li>- Utworzenie grup producentów rolnych (spółdzielni)</li> <li>- Utworzenie oraz wsparcie ekologicznych gospodarstw rolnych</li> <li>- Kreowanie warunków i podstaw organizacyjno-finansowych na rzecz integracji sfery produkcji rolnej ze sferą przetwórstwa rolnego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wzrost jakości produktów rolniczych</li> <li>- intensyfikacja rolnictwa oraz osiągnięcie wysokiego poziomu produkcji rolnej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Liczba działań podjętych w zakresie rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budżet gminy</li> <li>- Środki własne mieszkańców i podmiotów prywatnych</li> <li>- Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Urząd Gminy Osięcin</li> <li>- Mieszkańcy gminy (rolnicy)</li> <li>- Podmioty prywatne</li> </ul>	2023-2030

Źródło: Opracowanie własne

**Cel strategiczny: 3. Czyste środowisko naturalne:**

- Cel operacyjny 3.1. Dobra jakość powietrza,
- Cel operacyjny 3.2. Zachowane zasoby środowiska przyrodniczego .



Działania z zakresu poprawy stanu środowiska wpływają na zrównoważony rozwój i prawidłowe funkcjonowanie gminy. Cechą zrównoważonego i harmonijnego rozwoju jest równowaga pomiędzy tymi elementami, która polega na wyodrębnieniu mocnych stron każdego elementu i niwelowaniu działań powodujących negatywne skutki i konsekwencje.



Jednym z większych problemów jest kwestia smogu, który w okresie grzewczym jest uciążliwy dla mieszkańców, dlatego jednym z celów operacyjnych jest ograniczenie niskiej emisji<sup>2</sup>, co zamierza się osiągnąć m.in. poprzez termomodernizację budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej. Dodatkowo zakłada się również prowadzenie działań mających na celu ochronę zasobów środowiska przyrodniczego, edukacji ekologicznej oraz racjonalnej gospodarki odpadami. W związku z występującymi na obszarze gminy obszarami szczególnego zagrożenia powodziowego istotne są również działania z zakresu zrównoważonego gospodarowania wodami.



Zgodnie z art. 77 ust 1. pkt 3. ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku – Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.) na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się lokalizowania nowych cmentarzy oraz gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania. Jednakże zgodnie z art. 77 ust. 3 ustawy Prawo wodne: „Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód”. Ponadto zgodnie z art. 390 ust 1. ustawy Prawo wodne przy lokalizowaniu na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz nowych obiektów budowlanych wymagane jest pozwolenie wodnoprawne.

---

<sup>2</sup> Emisja pyłów i szkodliwych gazów pochodzącej ze źródeł o wysokości nieprzekraczającej 40 metrów wysokości, najczęściej domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla odbywa się w nieefektywny sposób, oraz z transportu spalinowego.

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećiny na lata 2023-2030

### Tabela 9. Cel strategiczny 3: Czyste środowisko naturalne

Kierunek działań	Zadania	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
<b>Cel operacyjny 3.1. Dobra jakość powietrza</b>						
<b>Poprawa stanu powietrza atmosferycznego</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz obiektów użyteczności publicznej oraz prowadzenie działań niskoemisyjnych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- spadek emisji zanieczyszczeń</li> <li>- poprawa komfortu cieplnego w budynkach</li> <li>- poprawa efektywności energetycznej budynków</li> <li>- adaptacja do zmian klimatu</li> <li>- poprawa stanu środowiska</li> <li>- wzrost świadomości społecznej na temat jakości powietrza</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych</li> <li>- Liczba ztermomodernizowanych budynków mieszkalnych i obiektów publicznych</li> <li>- Liczba przeprowadzonych działań niskoemisyjnych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budżet gminy</li> <li>- Środki własne mieszkańców i podmiotów prywatnych</li> <li>- Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Urząd Gminy Osiećiny</li> <li>- Mieszkańcy gminy</li> <li>- Podmioty prywatne</li> </ul>	2023-2030
<b>Cel operacyjny 3.2. Zachowane zasoby środowiska przyrodniczego</b>						
<b>Poprawa stanu zasobów przyrodniczych</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Utrzymanie istniejących obszarów zieleni urządzonej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zasoby przyrodnicze gminy w dobrym stanie</li> <li>- stała kontrola stanu środowiska przyrodniczego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Liczba zrealizowanych działań z zakresu utrzymania istniejących obszarów zieleni urządzonej</li> <li>- Powierzchnia terenów zieleni</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budżet gminy</li> <li>- Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Urząd Gminy Osiećiny</li> </ul>	2023-2030
<b>Zrównoważone gospodarowanie wodami</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata</li> <li>- Kontrola rolniczego gospodarowania przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorstwa z częstotliwością raz w roku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ochrona naturalnych koryt cieków</li> <li>- ochrona naturalnej retencji gruntów</li> <li>- poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Liczba nowo wybudowanych instalacji małej retencji na terenie gminy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budżet gminy</li> <li>- Środki własne właścicieli nieruchomości i obiektów.</li> <li>- Środki własne właścicieli systemów odwodnieniowych (właściciele obiektu) i/lub jednostek</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Urząd Gminy Osiećiny</li> <li>- Właściciele nieruchomości i obiektów</li> <li>- Właściciele systemów odwodnieniowych (właściciele obiektu) i/lub jednostki odpowiedzialne za utrzymanie kopalń</li> </ul>	2023-2030

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećiny na lata 2023-2030

Kierunek działań	Zadania	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Regularny wywóz nieczystości płynnych</li> <li>– Coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/ użytkownika ujęcia</li> <li>– Prowadzenie monitoringu lokalnego wokół ujęć wód podziemnych o poborze przekraczającym 1 000 m<sup>3</sup>/d</li> <li>– Racjonalne gospodarowanie wodą przeznaczoną do spożycia</li> <li>– Rekultywacja odkrywek w sposób ograniczający zagrożenie dla jakości wód</li> <li>– Ograniczenie poboru wód podziemnych w obszarach o możliwej ascenzji i ingresji wód o podwyższonym zasoleniu do poziomu umożliwiającego utrzymanie składu chemicznego określonego dla wód pitnych</li> </ul>			<ul style="list-style-type: none"> <li>– odpowiedzialnych za utrzymanie kopalń wyłączonych z eksploatacji/ właścicieli koncesji górniczych;</li> <li>– Środki własne właścicieli gruntów;</li> <li>– Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– wyłączonych z eksploatacji/ właścicieli koncesji górniczych</li> <li>– Właściciele gruntów</li> </ul>	
<b>Edukacja ekologiczna mieszkańców</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Prowadzenie szkoleń z Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu, ustanowionym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. (Dz.U. 2020 poz. 243) oraz ze zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej 2019.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Liczba przeprowadzonych działań i szkoleń edukacyjnych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Budżet gminy</li> <li>– WFOŚiGW</li> <li>– Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Urząd Gminy Osiećiny</li> </ul>	2023-2030
<b>Sprawny system gospodarowania odpadami</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Realizacja zadań systemowych gospodarki odpadami zawartych w planach gospodarowania odpadami.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– funkcjonalny system gospodarowania odpadami komunalnymi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Ilość odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Budżet gminy</li> <li>– Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Urząd Gminy Osiećiny</li> </ul>	2023-2030

Źródło: Opracowanie własne

### 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej służy zobrazowaniu przestrzennej struktury gminy, włączając w to kierunki rozwoju oraz poszczególne zadania inwestycyjne. Wynika on przede wszystkim z zapisów Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Osiećnicy oraz pozostałych dokumentów planistycznych opracowanych na poziomie regionalnym tj. Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+ oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

#### Kluczowe uwarunkowania rozwojowe gminy Osiećnicy

Poniżej przedstawiono zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+ ustalenia szczególnie istotne dla kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, dotyczące rozwoju gminy w najbliższej dekadzie oraz pozwalające we właściwy sposób określić rolę i znaczenie gminy w rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego.

#### System transportowy

Układ drogowy na terenie gminy Osiećnicy tworzą:

- droga krajowa nr 62 relacji Strzelno – Siemiatycze, która stanowi główny szlak komunikacyjny na terenie gminy,
- droga wojewódzka nr 267 relacji Piotrków Kujawski – Ujma Duża,
- droga wojewódzka nr 301 relacji Osiećnicy – Janowice.
- drogi powiatowe oraz drogi gminne i wewnętrzne.

#### Infrastruktura transportowa obsługująca kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa kujawsko-pomorskiego

Droga krajowa nr 62, przebiegająca przez obszar gminy Osiećnicy, wskazana została w Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku, jako infrastruktura transportowa obsługująca kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa kujawsko-pomorskiego. Niniejsza droga powinna być traktowana priorytetowo w polityce rozwoju sieci drogowej. Szczegóły prezentuje poniższa tabela.

**Tabela 10. Infrastruktura transportowa obsługująca kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa kujawsko-pomorskiego przebiegająca przez obszar gminy Osiećnicy**

Nazwa infrastruktury transportowej	Stan realizacji	Oczekiwania
Droga krajowa 62 oraz droga krajowa nr 67 na odcinku DK15 (Strzelno) – S10	funkcjonująca, do budowy lub przebudowy	Realizacja drogi jako drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego w układzie jezdni 2+2 lub 2+1 z budową obwodnic

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

System transportowy województwa kujawsko-pomorskiego wymaga zapewnienia infrastruktury transportowej oraz realizacji transportu, w tym zwłaszcza organizacji i prowadzenia transportu publicznego, zapewniającego pełną i swobodną dostępność mieszkańców całego województwa do ośrodków usług wszystkich rodzajów, w tym szczególnie do stolic województwa kujawsko-pomorskiego.

### Obszary zasobu gleb najwyższych klas

Zgodnie z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku, obszary zasobu gleb najwyższych klas obejmują przeważającą część gminy, z wyjątkiem jej południowych terenów.

### Gminy wymagające wsparcia w tworzeniu przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym

Gmina Osiećiny została wskazana jako wymagająca wsparcia w tworzeniu przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym w ramach *Koncepcji rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego*. W związku z brakiem uwarunkowań sprzyjających rozwoju działalności na tych obszarach, wskazano działania z zakresu sprzyjania lokalnym przedsiębiorcom (łatwość uzbrojenia terenu, niższe koszty realizacji „wspólnej” infrastruktury, dróg dojazdowych, itp.), oraz poprawy ładu przestrzennego, podnoszenia jakości życia i minimalizowania oddziaływania na środowisko. Na terenie województwa w tym zakresie wyróżnia się trzy kategorie gmin pod względem potrzeby i charakteru wsparcia rozwoju terenów inwestycyjnych: gminy szczególnie predysponowane do rozwoju wielkopowierzchniowych przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu ponadlokalnym, gminy szczególnie predysponowane do rozwoju przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym oraz gminy wymagające wsparcia w tworzeniu przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym. Gmina Osiećiny należy do trzeciej kategorii.

### Założenia polityki terytorialnej województwa

Polityka terytorialna na terenie województwa prowadzona będzie na warunkach partnerskich przez Samorząd Województwa oraz partnerstwa samorządów gminnych i powiatowych w ujęciu 5 poziomów:

- (I) poziom – Stołeczny Obszar Rozwojowy (obszar realizacji „Polityki rozwoju potencjału regionalnego miast stołecznych województwa kujawsko-pomorskiego”),
- (II) poziom związany z Bydgoszczą i Toruniem oraz obszarami powiązаныmi z nimi funkcjonalnie: MOF Bydgoszczy i MOF Torunia,
- (III) poziom związany z miastami średnimi (Włocławek, Grudziądz, Inowrocław) i obszarami powiązаныmi z nimi funkcjonalnie: MOF Włocławka, MOF Grudziądz i MOF Inowrocławia,

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

- (IV) poziom związany z miastami powiatowymi i obszarami powiązаныmi z nimi funkcjonalnie, do którego należy 19 OPPT obejmujących powiaty, przy czym w przypadku 4 par tworzonych przez miasta na prawach powiatów oraz powiaty ziemskie, tworzy się jeden „obszar prowadzenia polityki terytorialnej” dla każdej z ww. par,
- (V) poziom dotyczący rozwoju na płaszczyźnie lokalnej, związany z inicjatywami oddolnymi realizowanymi w oparciu o liderów lokalnych (obszar objęty Lokalnymi Strategiami Rozwoju), który odpowiada zasięgowi działania poszczególnych lokalnych grup działania (LGD).

Przystąpienie samorządu gminnego lub powiatowego do partnerstwa na poziomach (II-IV) ma charakter dobrowolny. Gmina Osiećnicy należy do poziomu IV (poziom związany z miastami powiatowymi i obszarami powiązаныmi z nimi funkcjonalnie) do OPPT Radziejowa.

### System osadniczy

Miejscowość Osiećnicy wskazana została jako ośrodek lokalny w hierarchii jednostek osadniczych województwa kujawsko-pomorskiego. Hierarchia sieci osadniczej to opis relacji pomiędzy ośrodkami różnych rang (poziomów) hierarchicznych i obszarów je otaczających. Ośrodki, które oferują dobra i usługi rzadsze, wykształcają szersze obszary oddziaływania (obszary obsługiwane), niż ośrodki, które oferują dobra i usługi bardziej powszechne. Pozycja danego ośrodka w hierarchii zależy więc od charakteru (rzadkości występowania) dóbr i usług, które są w nim dostępne.

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego określa 5 poziomów hierarchii sieci osadniczej województwa:

- ośrodki stołeczne województwa – Bydgoszcz i Toruń,
- ośrodki regionalne – Włocławek, Grudziądz, Inowrocław
- ośrodki powiatowe – 14 miast powiatowych: Aleksandrów Kujawski, Brodnica, Chełmno, Golub-Dobrzyń, Lipno, Mogilno, Nakło nad Notecią, Radziejów, Rypin, Sępólno Krajeńskie, Świecie, Tuchola, Wąbrzeźno, Żnin,
- ośrodki uzupełniające ośrodki powiatowe – Więcbork, Chełmża, Łasin, Strzelno, Nowe, Szubin,
- ośrodki lokalne – pozostałe miasta, które nie są zaliczone do wyższych poziomów hierarchicznych oraz miejscowości wiejskie stanowiące siedziby gmin. Stanowią one miejsca koncentracji działalności skierowanych na obsługę mieszkańców gminy, w tym także obsługę rolnictwa. Rzadko wykraczają swym oddziaływaniem poza jej granice.

Na poziomie ośrodka lokalnego realizacja celów rozwojowych województwa odbywać się powinna poprzez stymulowanie rozwoju społeczno-gospodarczego na poziomie gminy.

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

Ponadto ośrodki te w największym stopniu odpowiedzialne są za kształtowanie jakości życia mieszkańców i konkurencyjności gospodarki na poziomie gminy.

Do działań w ramach kształtowania struktury i wzmocnienia potencjału województwa kujawsko-pomorskiego należy:







- rozwoju potencjału gospodarczego (tworzenie nowych miejsc pracy, w uzasadnionych lokalizacjach – wyznaczenie terenów inwestycyjnych); szczególnego wsparcia wymaga rozwój zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- rozwoju potencjału wsparcia rolnictwa,
- zwiększaniu możliwości obsługi mieszkańców w zakresie usług należących do zadań własnych gmin – zwłaszcza z zakresu edukacji i kultury,
- zwiększaniu możliwości obsługi mieszkańców w zakresie usług podstawowej opieki zdrowotnej, w tym także poszerzaniu ich oferty o poradnie specjalistyczne lub świadczenie zabiegów rehabilitacyjnych,
- rozwoju infrastruktury i pełnienia zadań na rzecz ludności wymagającej wsparcia, w tym zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami i osób starszych,
- rozwoju usług społecznych, zwłaszcza opiekuńczych, stymulowaniu aktywności społecznej oraz rozwoju działalności mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniom, ograniczaniu zjawiska wykluczenia, zapewnianiu wsparcia wytchnieniowego,
- rozwoju zagospodarowania służącego aktywności fizycznej i integracji, w tym zwiększania potencjału terenów zieleni, zwłaszcza pełniących rolę przestrzeni publicznych,
- rozwiązywaniu problemów środowiskowych (zwłaszcza w aspekcie stanu powietrza związanego z niską emisją z systemów grzewczych),
- wykorzystaniu potencjałów endogenicznych (specyficzne walory przyrodnicze i kulturowe mogące być podstawą dla rozwoju gospodarczego lub pełnienia ważnych funkcji rekreacyjnych i/lub integracyjnych dla lokalnych społeczności),
- rozwoju transportu publicznego w relacjach do Bydgoszczy i/lub Torunia.

**Opracowanie graficzne modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej**

Na poniższym rysunku przedstawiono model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Osiećiny w zakresie kierunków rozwoju i rozmieszczenia części planowanych działań.







**Legenda:**

Kluczowe obszary i kierunki interwencji:

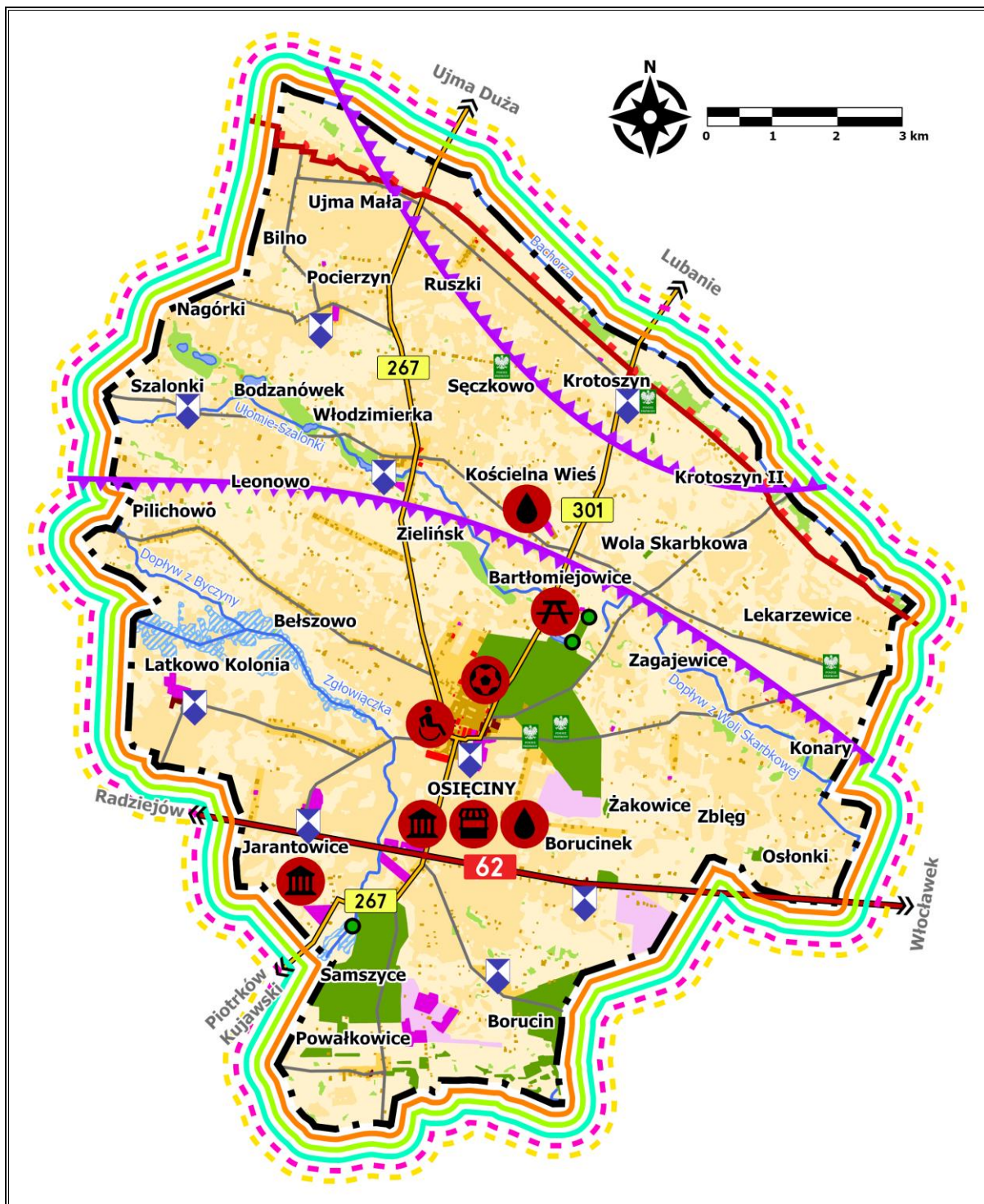
	— Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy Osiećiny
	— Rozwój infrastruktury Centrum Rekreacji Publicznej i Wypoczynku w Bartłomiejowicach
	— Usuwanie barier architektonicznych – przystosowanie budynków użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych; ○ Budowa windy w budynku Urzędu Gminy w Osiećinach
	— Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Kościelna Wieś — Budowa Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Osiećiny
	— Budowa targowiska miejskiego w Osiećinach
	— Modernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Osiećiny — Budowa budynku użyteczności publicznej – świetlicy wiejskiej w miejscowości Jarantowice

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

### Pozostałe elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej:

<p><b>Elementy ogólne</b></p> <p> granica gminy</p> <p><b>Zagospodarowanie i użytkowanie terenu</b></p> <p> tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej</p> <p> tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej</p> <p> tereny zabudowy usługowej</p> <p> tereny zabudowy produkcyjno-usługowej</p> <p> lasy i tereny zadrzewione</p> <p> łąki i pastwiska</p> <p> obszary użytkowane rolniczo</p> <p><b>Kierunki zmian w przeznaczeniu terenu</b></p> <p> tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniowo-usługową</p> <p> tereny przeznaczone pod zabudowę produkcyjno-usługową</p> <p><b>System transportowy</b></p> <p>Infrastruktura transportowa obsługująca kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa kujawsko-pomorskiego</p> <p> droga krajowa nr 62</p> <p>Pozostałe elementy infrastruktury transportowej</p> <p> drogi wojewódzkie</p> <p> drogi powiatowe</p> <p><b>System przyrodniczy</b></p> <p> cieki wodne</p> <p> zbiorniki wodne</p> <p> użytek ekologiczny</p> <p> pomnik przyrody</p> <p> korytarz ekologiczny</p> <p> obszary szczególnego zagrożenia powodzią</p>	<p><b>Koncepcja rozwoju przestrzeni inwestycyjnych w województwie</b></p> <p> gmina wymagająca wsparcia w tworzeniu przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym</p> <p><b>Obszary Strategicznej Interwencji zidentyfikowane na poziomie krajowym, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Rada Ministrów RP</b></p> <p> obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p> <p><b>Obszary Strategicznej Interwencji zidentyfikowane na poziomie wojewódzkim, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Samorząd Województwa</b></p> <p> OSI gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą (niski poziom rozwoju społecznego oraz obszar wymagający podjęcia działań w związku z ponadprzeciętnym natężeniem starzenia się społeczeństwa do 2030 r.)</p> <p> OSI obszarów cechujących się skrajnym niedoborem wody dla rolnictwa</p> <p> OSI obszarów peryferyjności transportowej</p> <p><b>Dziedzictwo kulturowe</b></p> <p> zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków</p> <p><b>Kluczowe elementy budujące potencjał ponadregionalny i przewagi konkurencyjne województwa</b></p> <p> obszary zasobu gleb najwyższych klas (klasy I-III)</p> <p><b>Założenia polityki terytorialnej województwa</b></p> <p> (IV) poziom związany z miastami powiatowymi i obszarami powiązanymi z nimi funkcjonalnie – OPPT Radziejowa</p> <p><b>System osadniczy</b></p> <p><b>OSIEĆNICY</b> ośrodek lokalny, siedziba gminy Osiećnicy</p> <p><b>Borucin</b> pozostałe miejscowości</p>
--	---

Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Osiećiny



Źródło: Opracowanie własne

#### **4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Osiećnicy**

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej określono głównie na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz kierunków rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy, wskazanych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Osiećnicy.

W obowiązującym Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego przyjętym uchwałą nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko - Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. wyodrębnione zostały, z uwzględnieniem zróżnicowanych uwarunkowań obszarów, cztery strefy polityki przestrzennej, w której ustalono kierunki zagospodarowania.

Gmina Osiećnicy położona jest w IV „południowej” strefie polityki przestrzennej. Wśród najważniejszych ujętych w Planie działań w tej strefie, dotyczących gminy Osiećnicy, należy wymienić:

- w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego:
  - retencję wód i melioracje dla uregulowania stosunków wodnych na obszarach zagrożonych deficytem wody, w szczególności na Pojezierzu Kujawskim i Równinie Inowrocławskiej,
  - wprowadzanie zadrzewień śródpolnych, w szczególności na bezleśnych obszarach Równiny Inowrocławskiej oraz wokół zbiorników wodnych na terenie całej strefy.
- w sferze ochrony i kształtowania środowiska kulturowego:
  - rewaloryzację historycznych układów urbanistycznych miejscowości wiejskich, w tym Osiećcin,
  - wspieranie działań konserwatorskich dla zachowania obiektów sakralnych oraz zespołów dworsko-parkowych,
  - ochronę dziedzictwa kulturowego związanego z okresem piastowskim.
- w sferze intensyfikacji produkcji rolnej dostosowanej do standardów Unii Europejskiej:
  - wspieranie działań dla zmiany struktury wielkościowej indywidualnych gospodarstw rolnych we wschodniej części obszaru, w gminach powiatu radziejowskiego i częściowo włocławskiego,
  - rozwój intensywnego rolnictwa w gospodarstwach towarowych (produkujących na rynek) o wykształconej i zróżnicowanej specjalizacji z uprawą roślin przemysłowych na prawie całym obszarze; warzyw i owoców szczególnie w gminach powiatów:

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećiny na lata 2023-2030

- inowrocławskiego, aleksandrowskiego, radziejowskiego i włocławskiego; z produkcją zwierzęcą w gminach powiatów: radziejowskiego, żnińskiego i mogileńskiego,
- rozwój i unowocześnienie przetwórstwa rolno-spożywczego, wspieranie działań dla uzyskania certyfikatów jakości oraz integracji poziomej i pionowej dla zwiększenia zagospodarowania surowców rolniczych i zapewnienia wysokiej jakości i stabilności dostaw surowców dla przetwórstwa,
  - rozwój przetwórstwa specjalistycznego, np. zielarskiego, browarniczego, produkcji koncentratów spożywczych, głównie w gminach powiatów: inowrocławskiego, mogileńskiego i radziejowskiego.
- modernizację układu komunikacyjnego:
- przebudowę dróg krajowych, dróg wojewódzkich oraz dróg powiatowych i gminnych zapewniających dobrą dostępność siedzib urzędów powiatowych i gminnych.
- w sferze infrastruktury komunalnej:
- uporządkowanie gospodarki ściekowej w obszarze gmin wiejskich poprzez budowę oczyszczalni i sieci kanalizacyjnych dla miejscowości o zwartej zabudowie,
  - realizację przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowy rozproszonej,
  - bieżącą likwidację „dzikich” wysypisk.

Zgodnie z obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Osiećiny przyjmuje się następujące podstawowe zasady kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej:

- utrzymanie rolniczego charakteru gminy,
- tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju wsi gminnej Osiećiny,
- dążenie do zapewnienia właściwej obsługi ludności w zakresie dostępu do usług publicznych,
- wykorzystanie rezerw terenowych w obrębie obszarów zainwestowanych poprzez ich restrukturyzację (zmiana przeznaczenia) z poszanowaniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zakaz realizacji zabudowy mieszkaniowej w zabudowie produkcyjnej i produkcyjno-usługowej,
- zakaz lokalizacji nowych dużych ferm chowu i hodowli zwierząt (powyżej 90 DJP) poza terenami wskazanymi w studium,
- wyznaczenie terenów koncentracji działalności gospodarczych,
- minimalizacja konfliktów wynikających z przesłanek funkcjonalnych i przestrzennych, wywołujących negatywne skutki środowiskowe, społeczne i gospodarcze,
- dążenie do utrzymania istniejących terenów zieleni oraz lasów,

- utrzymanie korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym oraz kształtowanie lokalnych korytarzy ekologicznych.

Zakres przekształceń i kierunków zmian w strukturze przestrzennej dla obszarów gminy sformułowano w odniesieniu do następujących wyodrębnionych stref funkcjonalnych:

**Tereny o funkcjach mieszkaniowych:**

Charakterystyka: obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz zagrodowej, z częściowo obecną funkcją usługową.

Najważniejszymi założeniami zintegrowanej polityki rozwoju oraz ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej są:

- dopuszczenie lokalizacji usług nieuciążliwych jako zabudowy usługowej,
- dbanie o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych) form zabudowy,
- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- podnoszenie jakości życia i zamieszkania mieszkańców,
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy dla budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i wielorodzinnego poprzez systematyczny rozwój wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- przekształcanie sąsiadujących terenów rolnych w obszary na cele mieszkaniowe lub mieszkaniowo-usługowe,
- zwiększenie udziału zieleni,
- likwidacja nieekologicznych źródeł emisji zanieczyszczeń.

**Tereny o funkcjach usługowych:**

Charakterystyka: obszary usługowe, w których znajdują się m.in. instytucje i obiekty użyteczności publicznej oraz punkty handlowo-usługowe.

Najważniejszymi założeniami zintegrowanej polityki rozwoju oraz ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej są:

- dopuszczenie lokalizacji usług mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – pod warunkiem, że uciążliwość inwestycji zamknie się w granicach własności inwestora (nie dotyczy urządzeń infrastruktury łączności) oraz z zastosowaniem zabezpieczeń przed oddziaływaniem na sąsiednie tereny o funkcjach mieszkaniowych,
- zwiększenie udziału zieleni,

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

- przekształcanie sąsiadujących terenów rolnych w obszary na cele mieszkaniowo-usługowe lub usługowe,
- podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie dostępu do usług,
- zwiększanie potencjału gospodarczego, w tym wzmacnianie istniejących funkcji usługowych komercyjnych,
- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej oraz infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- likwidacja nieekologicznych źródeł emisji zanieczyszczeń.

### **Tereny o funkcjach produkcyjnych:**

Charakterystyka: obszary pełniące rolę rozwoju gospodarczego gminy.

Najważniejszymi założeniami zintegrowanej polityki rozwoju oraz ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej są:

- intensyfikacja zainwestowania,
- ograniczenie funkcji rolniczych na rzecz rozwoju funkcji produkcyjnych, magazynowych, składowych i usługowych,
- dbałość o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych) form zabudowy,
- zaopatrzenie istniejących zakładów usługowo-produkcyjnych w wodę, kanalizację oraz energię elektryczną,
- tworzenie układu kompozycyjno-komunikacyjnego zapewniającego dostępność oraz dobrą dystrybucję terenów i ich obsługę.

### **Obszary leśne oraz tereny zieleni:**

Charakterystyka: obszary lasów i zieleni pełniące kluczowe role w systemie przyrodniczym jednostki.

Najważniejszymi założeniami zintegrowanej polityki rozwoju oraz ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej są:

- ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych,
- zwiększenie udziału terenów zieleni,
- poprawa jakości zamieszkania oraz atrakcyjności osadniczej,
- dbałość o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie w planie miejscowym form zabudowy,
- zabezpieczenie układów przyrodniczych dla zachowania ciągłości przestrzennej systemu ekologicznego,
- stosowanie ekologicznej metody gospodarowania zasobami przyrody,

— ochrona przed lokalizowaniem inwestycji uciążliwych i degradujących środowisko przyrodnicze.

### **Obszary objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami**

Charakterystyka: obszary i obiekty dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Najważniejszymi założeniami zintegrowanej polityki rozwoju oraz ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej są:

- rewaloryzacja istniejących zasobów oraz tworzenie nowych wartości kulturowych w przestrzeniach publicznych obszarów wiejskich,
- ochrona elementów środowiska kulturowego jako istotnych dla budowania tożsamości obszarów wiejskich,
- tworzenie obrazu Gminy rozwijającej się harmonijnie, wykorzystującej i szanującej swoje dziedzictwo.

### **Tereny użytkowane rolniczo:**

Charakterystyka: tereny upraw rolnych zlokalizowano w kompleksach gleb o wysokiej przydatności rolniczej.

Najważniejszymi założeniami zintegrowanej polityki rozwoju oraz ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej są:

- ochrona gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych,
- utrzymanie rolniczych funkcji Gminy oraz ich rozwój w kierunku rolnictwa ekologicznego,
- zakłada się likwidację wszystkich źródeł zanieczyszczeń gleby, wód powierzchniowych i podziemnych poprzez budowę ekologicznych oczyszczalni przydomowych,
- dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników okresowo opróżnianych, w przypadku gdy warunki gruntowo-wodne nie będą odpowiednie dla lokalizacji oczyszczalni przydomowych,
- likwidacja nieekologicznych źródeł emisji zanieczyszczeń,
- dopuszcza się lokalizację instalacji do produkcji odnawialnych źródeł energii (w tym budowę systemów fotowoltaicznych), z wykluczeniem lokalizacji nowych elektrowni wiatrowych,
- prowadzenie produkcji rolnej zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej,
- ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów zmeliorowanych na cele nierolnicze oraz systematyczną konserwację urządzeń melioracyjnych,
- zachowanie istniejącej sieci rowów,

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

- ochronę istniejących oraz zwiększanie terenów zakrzewień i zadrzewień śródpolnych,
- sukcesywne przeznaczenie części terenów rolnych najslabszych gleb pod zalesienia,
- zachowanie otwartego charakteru przestrzeni.

### **Wody:**

Charakterystyka: zbiorniki i ciekі wodne w przestrzeni gminy oraz ich bezpośrednia otulina biologiczna.

Najważniejszymi założeniami zintegrowanej polityki rozwoju oraz ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej są:

- zachowanie naturalnego charakteru koryt cieków oraz utrzymanie naturalnego ekosystemu i ochrona przed zanieczyszczeniami,
- ewentualne wykorzystanie poszczególnych zbiorników do celów związanych z gospodarowaniem wodami,
- dążenie do niedopuszczenia do pojawiania się ryzyka powodziowego, poprzez racjonalne gospodarowanie gruntami przyległymi do cieków wodnych, w szczególności niedopuszczanie do nadmiernego zbliżania się do nich zabudowy,
- bieżąca regulacja cieków,
- ochrona naturalnej retencji gruntów – w szczególności retencji leśnej oraz retencji na obszarach zurbanizowanych,
- ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, poprzez wdrożenie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej, np. nawożenie, składowanie nawozów i kiszonek w pobliżu cieków,
- podjęcie działań mających na celu zwiększenie retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych poprzez: prawidłowe użytkowanie rolnicze gleb, prowadzenie prac przeciwerozrywających, zalesianie, tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych i mokradeł,
- zgodnie z art. 77 ust. 1. pkt 3. ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku – Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.) na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się lokalizowania nowych cmentarzy oraz gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania. Jednakże zgodnie z art. 77 ust. 3 ustawy Prawo wodne: *„Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód”*. Ponadto zgodnie z art. 390 ust. 1. ustawy Prawo wodne przy lokalizowaniu na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią

nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz nowych obiektów budowlanych wymagane jest pozwolenie wodnoprawne,

- przeciwdziałanie skutkom suszy prowadzi się zgodnie z Planem przeciwdziałania skutkom suszy z dnia 15 lipca 2021 (Dz.U. z 2021 r. poz. 1615),
- należy promować i w pierwszej kolejności rozważać działania zakładające naturalne metody retencji, a budowanie retencji sztucznej należy traktować jako działania ostatecznego wyboru. Nowe działania inwestycyjne w gospodarce wodnej, kształtowanie sztucznej retencji musi zostać poprzedzone szeregiem analiz, dotyczących ich warunków i procedur, które muszą być zgodne z aktualnie obowiązującym przepisami środowiskowymi oraz być adekwatne do potrzeb w zakresie retencji.

Zaplanowane działania należy realizować z uwzględnieniem zapisów planów zarządzania ryzykiem powodziom i planu przeciwdziałania skutkom suszy.

**Na terenie gminy obowiązuje Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry**, przyjęty Rozporządzeniem rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., (Dz.U. poz. 1841). Głównym celem PZRP jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej poprzez realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń i obniżeniu strat powodziowych. Obecnie trwają prace nad aktualizacją Planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

**Obszar gminy podlega również pod Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły**. Na obszarze tym obowiązuje dokument o nazwie „Aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” ustanowiony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2016 r. poz. 1911 ze zm.). Główne sposoby użytkowania wód według Planu Gospodarowania Wodami na obszarach Dorzecza Wisły to: pobór wody na cele komunalne, gospodarcze i przemysłowe, pobór wody na cele technologiczne i chłodnicze, pobór wody na cele rolnictwa, leśnictwa, energetyka wodna, żegluga, rybactwo i wędkarstwo. W roku 2022 zostanie ustanowiony nowy Plan gospodarowania wodami o nazwie „Druga aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”.

Dodatkowo tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 pkt. 10 ustawy Prawo wodne, planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym. Ponadto w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem

powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r. poz. 1841), którego obowiązywanie zostało wydłużone, zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2368), zostały zidentyfikowane główne cele zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym cel główny obejmujący zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, a w jego zakresie cel szczegółowy określony jako wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

### **5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań**

Według Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, obszar strategicznej interwencji definiowany jest jako *„wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i w zasoby ludzkie, lub rozwiązania regulacyjne”*.

Gmina Osiećnicy zakwalifikowana została do następujących obszarów strategicznej interwencji:

- zidentyfikowane na poziomie krajowym, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Rada Ministrów RP:
  - obszary zagrożone trwałą marginalizacją.
- zidentyfikowane na poziomie wojewódzkim, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Samorząd Województwa:
  - OSI gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą (niski poziom rozwoju społecznego oraz obszar wymagający podjęcia działań w związku z ponadprzeciętnym natężeniem starzenia się społeczeństwa do 2030 r.),
  - OSI obszarów cechujących się skrajnym niedoborem wody dla rolnictwa,
  - OSI obszarów peryferyjności transportowej.

#### **Obszary zagrożone trwałą marginalizacją**

Obszary te cechują się peryferyjnym położeniem poza obszarami największych aglomeracji i słabą dostępnością transportową. Wyróżniają je m.in. problemy strukturalne w rolnictwie, wolny proces dezagrarnizacji<sup>3</sup> lokalnych gospodarstw, niski poziom przedsiębiorczości i niski

<sup>3</sup> Zmniejszanie znaczenia rolnictwa jako miejsca zatrudnienia i źródła pozyskiwania dochodów przez mieszkańców wsi, Rolniczy Magazyn Elektroniczny, <https://cbr.gov.pl/>

zasób pozarolniczych miejsc pracy. Na tych obszarach identyfikuje się relatywnie niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców, niską mobilność zawodową, a tym samym niski poziom atrakcyjności inwestycyjnej. Problemem jest również deprawacja infrastruktury publicznej, co negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców. Obszary te borykają się z niekorzystną sytuacją demograficzną (starzenie się społeczeństwa, odpływ młodych i lepiej wykształconych osób, wyludnienie), a także ze słabym dostępem do podstawowych usług publicznych i dużym zapotrzebowaniem na świadczenia pomocy społecznej. Istotną kwestią jest wreszcie niewystarczająca zdolność instytucjonalna JST do efektywnego i skutecznego zarządzania procesami rozwojowymi. Istotnym zagrożeniem jest dalsze pogarszanie się i tak słabej pozycji konkurencyjnej tych obszarów oraz zmniejszanie się ich udziału w procesach rozwojowych, co może prowadzić do ich trwałej społecznej i ekonomicznej marginalizacji.<sup>4</sup>

### **OSI gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą**

Zidentyfikowany w przestrzeni województwa powyższy obszar wymaga poprawy negatywnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Na obszarze gminy Osiećnicy stwierdzono występowanie takich problemów, jak niski poziom rozwoju społecznego oraz nakładających się na nie, występujących obecnie i prognozowanych w ciągu najbliższych lat, procesów starzenia się społeczeństwa cechujących się ponadprzeciętnym natężeniem.

Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku obszar ten wymaga wieloaspektowego wsparcia zarówno na poziomie województwa, jak i władz lokalnych. Celem wsparcia z poziomu Samorządu Województwa powinno być nadawanie impulsów rozwojowych, pozwalających na przełamanie negatywnej sytuacji oraz dążenie do osiągnięcia możliwie wysokiego, ale co najmniej akceptowalnego poziomu życia, mierzonego dostępem do wysokiej jakości usług publicznych i do miejsc pracy, poprzez preferowanie wskazanych terenów przy formułowaniu interwencji w tym zakresie.

### **OSI obszarów cechujących się skrajnym niedoborem wody dla rolnictwa**

W województwie kujawsko-pomorskim w najbliższych latach coraz bardziej kluczowym zasobem środowiska staje się woda, ze względu na coraz większe jej deficyty, wzmacniane zmianami klimatycznymi. Obecnie główny jej niedobór pojawia się przede wszystkim dla produkcji rolniczej i funkcjonowania środowiska. Nie wykluczone, że w nieodległej przyszłości pojawić się mogą ograniczenia również w poborze wody dla celów socjalno-bytowych czy przedsiębiorczości pozarolniczej.

---

<sup>4</sup> Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

W celu zapobieżenia niedoborowi wody niezwykle ważne są działania na rzecz racjonalizacji wykorzystania wody, wprowadzania rozwiązań minimalizujących jej zużycie oraz realizacja działań na rzecz zatrzymywania i gromadzenia wody. Priorytetowego znaczenia nabierają też działania na rzecz retencji wody i przeciwdziałanie występowaniu oraz skutkom suszy, które powinny być prowadzone w ciągu najbliższych lat z najwyższą determinacją.

### **OSI obszarów peryferyjności transportowej**

Do obszarów cechujących się peryferyjnością transportową zaliczono miejscowości oraz ich najbliższe sąsiedztwo niespełniające wymogów systemu 60/90<sup>5</sup>. Dodatkowo peryferyjność może się przejawiać nie tylko długim czasem przejazdu, ale także niską liczbą połączeń (poza tym, że brak połączeń to wręcz podstawa określenia, że dany obszar jest peryferyjny). W tym zakresie wyróżniają się obszary, na terenie których znajdują się miejscowości, z których w ciągu dnia powszedniego notuje się 5 lub mniej połączeń do co najmniej jednej ze stolic.

Na terenie gminy Osiećnicy obszar ten obejmuje jej południową i centralną część oraz fragment terenu przy północnej granicy. Schematyczny zasięg obszaru przedstawiony został na opracowaniu graficznym modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Osiećnicy w rozdziale 3 niniejszej Strategii.

W związku z powyższym rekomendowana jest realizacja działań na rzecz niwelowania wykluczenia komunikacyjnego na obszarach peryferyjnych (wykluczenie to polega na braku możliwości sprawnego dojazdu w transporcie publicznym do i ze stolicy województwa). Na terenie gminy działania te związane są przede wszystkim z utworzeniem większej liczby połączeń do stolic województwa, siedzib powiatu lub innych węzłów przesiadkowych systemu wojewódzkiego. Sprawny transport publiczny w wymiarze lokalnym i regionalnym jest istotnym mechanizmem przeciwdziałania depopulacji obszarów zmarginalizowanych oraz prawidłowego rozwoju wspólnot lokalnych, które budują zintegrowaną wspólnotę regionalną.

## **6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy Osiećnicy**

Na terenie gminy nie wyznacza się obszarów strategicznej interwencji kluczowych na poziomie lokalnym.

Jednak na podstawie informacji w uchwalonym Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Osiećnicy na lata 2016-2023 obszarami kluczowymi do wsparcia dla gminy są obszary rewitalizacji obejmujące część sołectwa Osiećnicy i Pilichowo.

Głównymi problemami występującymi na terenach wyznaczonych do rewitalizacji w strefie społecznej są negatywne zjawiska związane z procesem starzenia się społeczności, znaczne

---

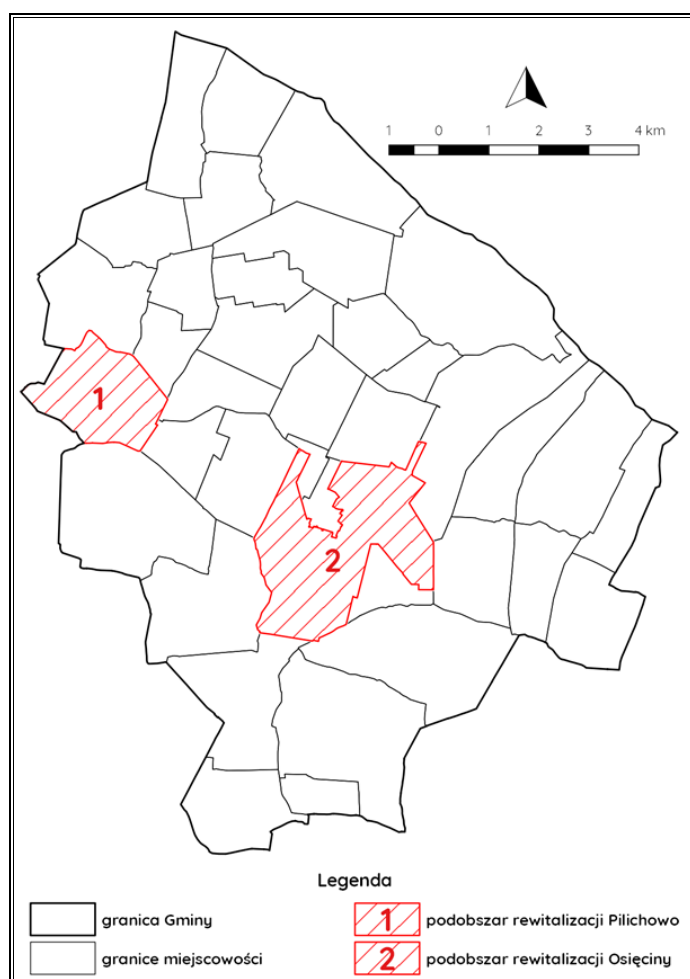
<sup>5</sup> Zarysowany w „Planie modernizacji 2020+” z 2013 roku docelowy system funkcjonowania regionalnego transportu publicznego, który zakłada, że dojazd z każdego miasta powiatowego do Bydgoszczy lub Torunia powinien trwać nie dłużej niż 60 minut, a z pozostałych miejscowości nie dłużej niż 90 minut.

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

uzależnienie mieszkańców od środowiskowej pomocy społecznej i wykluczenie społeczne. W sferze gospodarczej zdiagnozowano małą liczbę podmiotów gospodarczych i ich słabą kondycję, problem bezrobocia, brak chęci podnoszenia kwalifikacji i podjęcia zatrudnienia przez mieszkańców oraz niską samowystarczalność ekonomiczną gospodarstw domowych. Natomiast w sferze środowiskowej wskazano na problem zanieczyszczenia powietrza związany z wykorzystywaniem przez mieszkańców na cele grzewcze paliw charakteryzujących się wysokim stopniem emisji CO<sub>2</sub>.

W celu wyprowadzenia tych obszarów z sytuacji kryzysowej określono przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Zaplanowana w ramach rewitalizacji interwencja powinna wpłynąć na poprawę w zakresie poszczególnych zagadnień kryzysowych. Oczekiwanym efektem rewitalizacji na ww. obszarach będzie złagodzenie obecnie występujących problemów dzięki synergicznym efektom poszczególnych działań rewitalizacyjnych. Rozwój w przyszłości tych obszarów pozytywnie wpłynie na stymulację procesów społecznych i gospodarczych całej gminy oraz pozwoli na wykształcenie się reprezentacyjnych terenów gminnych.

**Rysunek 2. Obszar rewitalizacji na terenie gminy Osiećnicy**



Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Osiećnicy na lata 2016-2023

## **7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych**

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie wdrażanie dokumentu, a następnie jego monitoring i ewaluację.

Działania wyznaczone w dokumencie wynikają z kompetencji Gminy oraz ze zdiagnozowanych problemów i potrzeb mieszkańców. Ich koordynacja należy do obowiązku władzy wykonawczej Gminy Osiećnicy – Wójta Gminy Osiećnicy.

Wdrażanie Strategii będzie obejmować w szczególności.

- realizację przypisanych działań,
- ewaluację i monitorowanie procesu realizacji działań określonych w strategii,
- kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych działań od partnerów i interesariuszy strategii,
- koordynację procesu jej aktualizacji we współpracy z Radą Gminy Osiećnicy,
- zapewnianie promocji strategii,
- poszukiwanie, wraz z innymi podmiotami zaangażowanymi pozabudżetowych źródeł finansowania dla działań.

Wójt Gminy Osiećnicy będzie koordynował realizację założeń Strategii, które wykonywane będą przez poszczególne referaty i pracowników Urzędu Gminy Osiećnicy oraz kierowników, dyrektorów gminnych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych kierunków działań przydzielonych im ze względu na posiadane kompetencje w danym zakresie.

Rada Gminy Osiećnicy będzie wsparciem strategicznym przy realizacji strategii oraz podejmowaniu decyzji strategicznych.

Ponadto w Strategii znajdują się również działania, których realizację wspierać mogą, organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorcy z terenu gminy, partnerzy społeczno-gospodarczy. Stąd istotne jest również wdrażanie skutecznych mechanizmów współdziałania między Gminą i pozostałymi zainteresowanymi. Wszyscy partnerzy zaangażowani, realizujący działania w ramach Strategii będą aktywnie współpracować z Gminą Osiećnicy (liderem i koordynatorem).

Rysunek 3. Podział zadań realizacji Strategii



Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy będzie wdrażana poprzez wykorzystanie instrumentów obejmujących narzędzia programowe i finansowe, których zakres przedmiotowy lub kierunki wydatkowania środków podlegają bezpośredniej kontroli ze strony organów samorządu. Należą do nich m.in. programy branżowe, strategie postępowania w ramach konkretnych obszarów, uchwały budżetowe i inne dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych, projekty międzysektorowe i międzyorganizacyjne, w tym zlecenie organizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym czy klubom sportowym.

Dodatkowo rekomendowane jest również przyjęcie i aktualizacja szczegółowych programów i planów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji w zakresie celów wskazanych w Strategii w poszczególnych dziedzinach (np. pomocy społecznej, ochrony środowiska, rewitalizacji, gospodarki niskoemisyjnej oraz pozostałych strategii i programów jednorocznych).

Wobec powyższego, dla sprawnej realizacji przedmiotowej strategii konieczne będzie opracowywanie i wdrażanie następujących dokumentów (strategii, programów, planów)

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

wykonawczych:

- Programu Ochrony Środowiska,
- Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- Programu Opieki nad Zabytkami,
- Wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy,
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Programu Przeciwdziałania Narkomani,
- Programu Wspierania Rodziny.

Ważnym aspektem wdrażania Strategii jest również zachęcanie lokalnej społeczności do aktywnego udziału w planowaniu i realizacji zaplanowanych działań, przyczyniających się do rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy. Pełna wersja Strategii znajdować się będzie na stronie internetowej Gminy oraz dostępna będzie do wglądu w Urzędzie Gminy.

Monitoring wdrażania Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami i celami. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji Strategii. Będzie ona polegała na gromadzeniu i opracowywaniu pozyskanych informacji oraz danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych.

Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji działań i osiągnięcia celów,
- prognozowanie możliwych zmian warunków realizacji Strategii,
- podjęcie czynności naprawczych i zabezpieczających,
- informowanie lokalnej społeczności o osiągniętych efektach,
- zapewnienie spójności różnych dokumentów programowych.

Ewaluacja oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia wartości Strategii. W szerokim pojęciu proces ten musi odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu strategia rozwiązuje realne problemy społeczności lokalnej, w wąskim zaś aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji oceny zapisów strategii np. wskaźników realizacji celów i działań strategii, rozwiązywanie problemów.

Ewaluacji podlegać będzie: materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen; oraz ocena trafności, skuteczności, efektywności, użyteczności, trwałość i spójności.

Sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji będzie realizowana w okresach rocznych, w oparciu o analizę wskaźnikową, na podstawie własnych danych i informacji

statystyki publicznej generowanej przez Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, a także statystyk realizatorów działań. Organem odpowiedzialnym za monitorowanie będzie Wójt Gminy Osiećnicy, który realizuje swoje zadania poprzez jednostki podległe.

Ponadto do ewaluacji zostanie wykorzystana metoda samodzielnej oceny stopnia realizacji Strategii i osiągniętych efektów, dokonywana własnymi siłami na podstawie zbioru informacji pochodzących ze sprawozdań i raportów. Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Strategii będzie stopień realizacji zaplanowanych w niej działań.

Informacje przede wszystkim zawarte będą w sporządzanym w terminie do dnia 31 maja każdego roku, raporcie o stanie gminy, który wynika z nałożonymi na jednostki samorządu terytorialnego zobowiązaniem wynikającym z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.).

Prowadzony monitoring pozwoli na wykrycie zagrożenia w zakresie braku realizacji danego zadania i osiągnięcia założonych wskaźników oraz na ewentualną konieczność modyfikacji planowanych do realizacji działań lub podmiotów współpracujących przy ich realizacji.

Do roku od zakończenia realizacji Strategii sporządzony zostanie raport z ewaluacji zawierający podsumowanie efektów wybranych do realizacji działań w całym okresie jej wdrażania. Pozwoli to uzyskać pełny obraz i ocenę realizacji założeń Strategii. Będzie on również określał wnioski i rekomendacje, które pozwolą usprawnić proces wdrażania Strategii na kolejne lata.

## 8. Źródła finansowania Strategii Rozwoju

Zaplanowane do realizacji działania wskazane w Strategii, oprócz odpowiednich zasobów ludzkich i rzeczowych, muszą posiadać odpowiednie zasoby finansowe. Efektywna polityka rozwoju Gminy powinna wykorzystywać dostępne zewnętrzne środki finansowe oraz być dostosowana do możliwości budżetowych. Gmina Osiećnicy, przystępując do realizacji danego działania, w pierwszej kolejności analizuje możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel, tj.

- środki pochodzące z budżetu państwa,
- środki budżetowe jednostek samorządu terytorialnego województwa, powiatu,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz w ramach Wspólnej Polityki Rolnej,
- fundusze celowe np. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy Funduszu Sprawiedliwości,

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

- fundusze Europejskiego Instrumentu Odbudowy,
- inne fundusze związane z funkcjonowaniem Unii Europejskiej np. Fundusze Norweskie, fundusze EOG),
- środki sektora pozarządowego oraz środki prywatne w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe rynku kapitałowego.

Główne źródła finansowania działań oraz wkładu własnego stanowi budżet Gminy. Część działań przewidzianych w Strategii należy do zadań realizowanych w ramach funkcjonowania gminnych jednostek organizacyjnych. Wobec tego środki na te działania pochodzić będą z dochodów własnych Gminy. Realizacja części działań zakłada również współpracę z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, stowarzyszeniami, pozostałymi partnerami. Współpraca ta może również opierać się na wspólnym finansowaniu działań, przekazaniu dotacji na ich realizację.

W poniższej tabeli przedstawiono szacunkowy harmonogram realizacji działań wyznaczonych w Strategii.

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

**Tabela 11. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030**

Cel operacyjny	Kierunki działań i zadania	Okres wdrażania								Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
<b>Cel strategiczny 1: Dostępne usługi publiczne o dobrej jakości</b>											
<b>Cel operacyjny 1.1. Wysokiej jakości usługi społeczne i upowszechniona kultura</b>	Rozwój usług społecznych i kulturalnych	Modernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Osiećnicy									500 000,00 zł; Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Budowa budynku użyteczności publicznej – świetlicy wiejskiej w miejscowości Jarantowice									400 000,00 zł; Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Budowa targowiska miejskiego w Osiećnicach									Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Ochrona dziedzictwa kulturowego	Rewitalizacja obiektów i obszarów zabytkowych									Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Promowanie wiedzy o opiece nad zabytkami i zachowaniu dziedzictwa kulturowego									Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	<b>Cel operacyjny 1.2. Aktywne społeczeństwo, które nie jest wykluczone społecznie</b>	Poprawa warunków funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych	Usuwanie barier architektonicznych – przystosowanie budynków użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych; • Budowa windy w budynku Urzędu Gminy w Osiećnicach								300 000,00 zł; Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećiny na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań i zadania		Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030
		Włączanie społeczne – aktywizacja osób starszych poprzez funkcjonowanie Klubu Seniora w Gminie Osiećiny									115 964,59 zł; Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez aktywizację społeczną, zawodową i zdrowotną									108 273,00 zł; Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Wsparcie rodzin z problemami społecznymi i zagrożonych wykluczeniem społecznym	Aktywizacja rodzin z problemami społecznymi i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym									Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
<b>Cel operacyjny 1.3. Rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna</b>	Rozbudowa infrastruktury sportowej	Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy Osiećin									4 090 000,00 zł; Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Wzmacnianie oferty rekreacyjno-wypoczynkowej	Rozwój infrastruktury Centrum Rekreacji Publicznej i Wypoczynku w Bartłomiejowicach									Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
<b>Cel strategiczny 2: Dobry stan infrastruktury technicznej i produktywność branży rolniczej</b>											
<b>Cel operacyjny 2.1. Sprawny i bezpieczny system komunikacyjny</b>	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej	Przebudowa dróg gminnych									2 744 426,00 zł; Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Poprawa infrastruktury okołodrogowej	Budowa oświetlenia ulicznego									200 000,00 zł Budżet gminy;

### Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań i zadania		Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
										Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
<b>Cel operacyjny 2.2. Nowoczesna infrastruktura wodno-kanalizacyjna</b>	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej								Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Kościelna Wieś								2 000 000,00 zł Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Budowa Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Osiećnicy								Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej								Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Dofinansowanie mieszkańców przy budowie przydomowych oczyszczalni ścieków								Budżet gminy; Środki własne mieszkańców; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących								Budżet gminy; Środki własne mieszkańców; Publiczne pozabudżetowe

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań i zadania	Okres wdrażania								Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
										fundusze krajowe i zagraniczne;	
<b>Cel operacyjny 2.3. Rozwinięte rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze</b>	Wsparcie rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego	Wykorzystanie rolniczych środków produkcji do działalności pozarolniczej									Budżet gminy; Środki własne mieszkańców i podmiotów prywatnych; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Organizacja cyklu szkoleń i kompleksowego systemu informacji dla rolników									Budżet gminy; Środki własne mieszkańców i podmiotów prywatnych; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Utworzenie grup producentów rolnych (spółdzielni)									Budżet gminy; Środki własne mieszkańców i podmiotów prywatnych; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Utworzenie oraz wsparcie ekologicznych gospodarstw rolnych									Budżet gminy; Środki własne mieszkańców i podmiotów prywatnych; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Kreowanie warunków i podstaw organizacyjno-finansowych na rzecz integracji sfery produkcji rolnej ze sferą przetwórstwa rolnego									Budżet gminy; Środki własne mieszkańców i podmiotów prywatnych;

## Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań i zadania		Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030
											Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
<b>Cel strategiczny 3: Czyste środowisko naturalne</b>											
<b>Cel operacyjny 3.1. Dobry stan powietrza</b>	Poprawa stanu powietrza atmosferycznego	Termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz obiektów użyteczności publicznej oraz prowadzenie działań niskoemisyjnych									Budżet gminy; Środki własne mieszkańców i podmiotów prywatnych; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
<b>Cel operacyjny 3.2. Zachowane zasoby środowiska przyrodniczego</b>	Poprawa stanu zasobów przyrodniczych	Utrzymanie istniejących obszarów zieleni urządzonej									Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Zrównoważone gospodarowanie wodami	Kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata									Budżet gminy; Środki własne właścicieli nieruchomości i obiektów; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Kontrola rolniczego gospodarowania przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorstwa z częstotliwością raz w roku									Budżet gminy; Środki własne właścicieli nieruchomości i obiektów; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
		Regularny wywóz nieczystości płynnych									Budżet gminy; Środki własne właścicieli

### Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań i zadania	Okres wdrażania								Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
										nieruchomości i obiektów; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia									Budżet gminy; Środki własne właścicieli nieruchomości i obiektów; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Prowadzenie monitoringu lokalnego wokół ujęć wód podziemnych o poborze przekraczającym 1 000 m <sup>3</sup> /d									Budżet gminy; Środki własne właścicieli nieruchomości i obiektów; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Racjonalne gospodarowanie wodą przeznaczoną do spożycia									Budżet gminy; Środki własne właścicieli systemów odwodnieniowych (właścicieli obiektu) i/lub jednostek odpowiedzialnych za utrzymanie kopalń wyłączonych z eksploatacji/właścicieli koncesji górniczych; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Rekultywacja odkrywek w sposób ograniczający zagrożenie dla jakości wód									Budżet gminy;

### Strategia Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań i zadania	Okres wdrażania								Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
										Środki własne właścicieli gruntów; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Ograniczenie poboru wód podziemnych w obszarach o możliwej ascenzji i ingresji wód o podwyższonym zasoleniu do poziomu umożliwiającego utrzymanie składu chemicznego określonego dla wód pitnych									Budżet gminy; Środki własne właścicieli nieruchomości i obiektów; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Edukacja ekologiczna mieszkańców	Prowadzenie szkoleń z Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu, ustanowionym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. (Dz.U. 2020 poz. 243) oraz ze zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej 2019.								Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Sprawny system gospodarowania odpadami	Realizacja zadań systemowych gospodarki odpadami zawartych w planach gospodarowania odpadami.								Budżet gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;

Źródło: Opracowanie własne

Poniżej opisano fundusze i środki zewnętrzne, które stanowią potencjalne źródła finansowania działań strategicznych.

### **Fundusze Europejskie na lata 2021-2027**

Polityka spójności na lata 2021-2027 ma obejmować następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST).

**Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego** służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej UE, w tym ma łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.

**Fundusz Spójności** służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).

**Europejski Fundusz Społeczny+** ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki.

Powyższe fundusze polityki spójności będzie uzupełniał **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji**. Jest on częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji, a jego celem jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

W ramach **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich** wspierany jest rozwój wsi i obszarów wiejskich oraz sektor rolno-spożywczy. W perspektywie na lata 2021-2027 wyznaczono dziewięć celów w zakresie: zapewnienia rolnikom godziwych dochodów, zwiększenia konkurencyjności, poprawy pozycji rolnika w łańcuchach wartości, przyczyniania się do łagodzenia skutków zmian klimatu i przystosowywania się do nich, a także do zrównoważonej produkcji energii, wydajnego gospodarowania glebą, różnorodności biologicznej i krajobrazu rolniczego, zmian strukturalnych i wymiany pokoleń, zatrudnienia i wzrostu gospodarczego na obszarach wiejskich, zdrowia, żywność i oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe.

### **Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wspierają przedsięwzięcia, w formie instrumentów

zwrotnych, z zakresu ochrony środowiska, efektywności energetycznej, energii odnawialnej, ekologii, ochrony przyrody oraz zarządzania gospodarką wodną i odpadową.

### **Rządowy Fundusz Dróg**

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (RFRD) stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, stanowiącej ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz przyczyniającej się do poprawy poziomu życia obywateli.

Funduszu ma również na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Rozwój lokalnej infrastruktury drogowej stanowi przy tym działanie komplementarne do inicjatyw podejmowanych na szczeblu krajowym w odniesieniu do budowy systemu autostrad i dróg ekspresowych, przyczyniając się do stworzenia spójnego i zintegrowanego systemu transportowego.

### **Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego**

Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego mają na celu dofinansowanie zadań z zakresu kultury o charakterze projektowym, z wyłączeniem stałej działalności kulturalnej podmiotów. Skierowane są do instytucji kultury, organizacji pozarządowych, instytucji filmowych, szkół i uczelni wyższych, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, kościołów i związków wyznaniowych oraz ich osób prawnych. Wyjątek stanowi jeden program – Ochrona zabytków, w ramach którego osoby fizyczne mogą również składać wniosek o wsparcie.

### **Fundusze norweskie i EOG 2014-2021**

Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy (czyli tzw. Fundusze norweskie i EOG) to forma bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Islandię, Norwegię, i Lichtenstein nowym członkom UE – kilkunastu państwom Europy Środkowej i Południowej oraz krajom bałtyckim. Głównym celem Funduszy norweskich i Funduszy EOG jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami-darczyńcami a państwem-beneficjentem.

Za koordynację wdrażania Funduszy norweskich i EOG w Polsce odpowiada Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju.

Programy w ramach III edycji Funduszy norweskich i EOG będą wdrażane do 2024 r. Wyjątek stanowi Fundusz Współpracy Dwustronnej, który będzie wdrażany do 30 kwietnia 2025 r.

Do programów tych należą:

- Rozwój przedsiębiorczości i innowacje,
- Rozwój Lokalny,
- Badania naukowe,
- Edukacja,
- Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu,
- Kultura,
- Zdrowie,
- Sprawiedliwość,
- Sprawy Wewnętrzne,
- Fundusz Współpracy Dwustronnej,
- Pomoc Techniczna,
- Fundusz NGO,
- Social Dialogue-Decent Work.

### **Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)**

Jest to kompleksowy program reform i projektów strategicznych. Jego celem jest wzmocnienie odporności gospodarczej i społecznej oraz budowa potencjału polskiej gospodarki na przyszłość. Powyższy Program ma odbudować kondycję gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 i zapewnić jej większą odporność na przyszłe nieprzewidziane okoliczności. Środki przyznawane w ramach programu mają być przeznaczone na modernizację technologiczną, trafić do rodzimych firm oraz poprawić jakość życia Polaków i konkurencyjność naszej gospodarki.

W ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności Polska będzie miała do dyspozycji ok. 58,1 mld euro, w tym: 23,9 mld euro w formie dotacji oraz 34,2 mld euro w pożyczkach. Czas na wykorzystanie tych środków to rok 2026.

Środki muszą być przeznaczone na konkretne inwestycje, wpisujące się w kluczowe obszary dla UE: infrastruktura, transport, energia i środowisko, innowacje, cyfryzacja, zdrowie, społeczeństwo oraz spójność terytorialna.

Wobec powyższego, Plan odbudowy ma na celu zbudowanie odporności poprzez realizację projektów w następujących obszarach:

1. Odporne społeczeństwo:
  - Ochrona zdrowia.
  - Edukacja.
2. Odporne państwo:

- Cyfryzacja usług publicznych
  - Infrastruktura i komunikacja
3. Odporna gospodarka:
- Umiejętności.
  - Nowe technologie.
4. Odporne środowisko:
- Budynki.
  - Energetyka.

### **Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2027 (PROO) i Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO).**

PROO to program bezpośredniego wsparcia rozwoju polskich organizacji obywatelskich. Dotacje w ramach programu będą przydzielane na rozwój instytucjonalny organizacji oraz realizację ich celów statutowych. Dotacje będzie można uzyskać zarówno na realizację wieloletniej strategii rozwoju organizacji, budowę kapitału żelaznego, ale także np. na zaspokojenie nagłych potrzeb w sytuacjach awaryjnych. Są uruchamiane konkursy dla mediów obywatelskich, organizacji strażniczych, think tanków.

Celem FIO jest natomiast dofinansowywanie projektów mających na celu zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Dotację można otrzymać na projekt społeczny. Zakres możliwych do zrealizowania działań obejmuje wszystkie obszary działalności pożytku publicznego. W ramach Programu wydzielone zostały cztery priorytety: „Małe Inicjatywy”, „Aktywne Społeczeństwo”, „Aktywni Obywatele”, „Silne Organizacje Pozarządowe”.

### **Fundusz Inwestycji Samorządowych**

Fundusz Inwestycji Samorządowych zarządzany jest przez Polski Fundusz Rozwoju. Fundusz powstał z myślą o zapewnieniu kapitału niezbędnego dla realizacji inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Fundusz oferuje kilka instrumentów finansowych: kapitał wspólnika/akcjonariusza, pożyczka wspólnika/akcjonariusza, dług podporządkowany względem finansowania bankowego. Samorządy dokonują wyboru wspólnika, jako akcjonariusza w trybie procedur konkurencyjnych. Głównymi sektorami objętymi tą formą finansowania są zadania użyteczności publicznej i zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, w tym głównie drogi, ulice, mosty, sektor wodno – kanalizacyjny, infrastruktura społeczna, gospodarka odpadami, transport zbiorowy, ciepłownictwo, ochrona zdrowia. Samorządy mogą pozyskać również środki na obiekty: infrastruktury sportowej, infrastruktury wspierającej biznes czy infrastruktury miejskiej.

## Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Analiza SWOT – przestrzeń i środowisko .....	17
Tabela 2. Analiza SWOT – społeczeństwo .....	18
Tabela 3. Analiza SWOT – gospodarka .....	19
Tabela 4. Analiza SWOT – infrastruktura techniczna .....	19
Tabela 5. Analiza SWOT – infrastruktura społeczna .....	19
Tabela 6. Cele strategiczne i operacyjne .....	22
Tabela 7. Cel strategiczny 1: Dostępne usługi publiczne o dobrej jakości .....	25
Tabela 8. Cel strategiczny 2: Dobry stan infrastruktury technicznej i produktywność branży rolniczej .....	28
Tabela 9. Cel strategiczny 3: Czyste środowisko naturalne.....	31
Tabela 10. Infrastruktura transportowa obsługująca kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa kujawsko-pomorskiego przebiegająca przez obszar gminy Osiećnicy.....	33
Tabela 11. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Gminy Osiećnicy na lata 2023-2030 ....	56
Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Osiećnicy .....	39
Rysunek 2. Obszar rewitalizacji na terenie gminy Osiećnicy .....	50
Rysunek 3. Podział zadań realizacji Strategii.....	52